

4 | 2023

KTL

TIEDOTTA

Sisälllys

Pääkirjoitus	3
Puheenjohtajan palsta	4
Laajennetun edustajakokouksen järjestäminen	5
Kakola tänään	9
Laajennetun edustajakokouksen avaus	11
Tekniikka ja Terveys KTN Turku ry:n tervehdys	13
Turun kaupungin tervehdys	14
Edustajakokouksen avauspuhe	16
Kunniajäsenyys	18
Kakolaa VIPeille	19
Laajennettu edustajakokous Turku 22.–24.9.2023	22
Edunvalvonta edellä	23
Edustajakokouksen linjaukset jäsenpalveluiden toiminnasta	26
Viestinnän ja tiedottamisen uudet tuulet	28
Laajennetun edustajakokouksen talousvaliokunta	30
Linnasta linnaan	32
Vaativattomuus on hyve, vai onko	36
Tummat pilvet uhkaavat	38
K31 - nostoja Kunnan pääluottamusmiestä	39
Vahvaa naisenergiaa	42
Työmarkkinat työnantajan näkökulmasta	45
Koti, kunta, valtio – turvallinen työ ja vapaa-aika	46
Eläkeläiset muistelevat	48
Tarina työelämästä	50
Kevyesti joulunu	51

KTL TIEDOTTAA

4 | 2023

**Tekniikan ja Erityisalojen
Ammattilaiset KTL ry**
c/o Rautatieläisenkatu 6
00520 HELSINKI

Puheenjohtaja Timo Mattila
Puhelin: koti 050 359 1539, työ 050 599 1285
Sähköposti: tmattila61@gmail.com

Varapuheenjohtaja Pirjetta Sipiläinen-Salo
Puhelin: 044 7011755
Sähköposti: pirjetta.sipilainen@pori.fi

Sihteeri Jari Lehdonkivi
Puhelin: 050 4381742
Sähköposti: jari.lehdonkivi@varha.fi tai
ktl.jle@gmail.com

Paperi:
Kansi: Galerie silk 150g
Sisus: Galerie fine 80g

OIKAISU
Pahoittelut virheellisestä kuvatekstistä.
Oikea kuvateksti: Kouluttaja Kim Valtonen ja vasemmalta oikealle AIMO ARVONEN, Jouko Tervonen, Santtu Vainionpää ja Jari Lehdonkivi.
Kuva Rita Hammaren.

KTL tiedottaa
–lehden ilmestymisajat 2024:

Aineistonjätö	Ilmestyy
nro 1 1.4.2024	toukokuu 2024
nro 2 15.8.2024	syyskuu 2024
nro 3–4 15.10.2024	joulukuu 2024

KTL tiedottaa –lehden toimitus:
Päätoimittaja
Pirjetta Sipiläinen-Salo
Sähköposti: pirjetta.sipilainen@pori.fi

Toimitus ja taitto
Savion Kirjapaino Oy

Painosmäärä: n. 3 000 kpl

Painopaikka: Savion Kirjapaino Oy

Kansikuvat
Etukansi: Huurteinen seppelvarpu
Kuva Tapani Söderberg
Takakansi: Luminen taideteos
Kuva Tapani Söderberg

Pääkirjoitus

Päätoimittaja PIRJETTA SIPILÄINEN-SALO

Tämän lehden sisällön painopiste on edunvalvonnassa. Kirjoitukset liittomme syyskuun laajennetusta edustajakokouksesta ovat nyt yksissä kansissa, ja niihin on helppo palata, jos on tarvetta. Suurin osa muistakin jutuista sivuaa nykyistä toimintaympäristöämme ja laajempaa näkemystä lähitulevaisuudesta.

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n ylintä päätösvaltaa käyttää edustajakokous. Jäsenet valitsevat edustajat ja varaedustajat edustajakokoukseen kukin omien sääntöjensä mukaisesti. Liiton varsinaisia jäseniä voivat olla rekisteröidyt yhdistykset tai rekisteröityjen yhdistysten muodostamat rekisteröidyt liitot.

Edustajakokoukseen lähetettävien äänioikeutettujen edustajien lukumäärää laskettaessa perusteena käytetään yhdistyksen kuluvan kalenterivuoden alun jäsenmäärää. Äänioikeutettujen määrä saadaan vähentämällä eläkkeellä olevien jäsenten lukumäärä yhdistyksen kokonaisjäsenmäärästä. Laajennettuun edustajakokoukseen, joka pidetään joka neljäs vuosi, edustajakokouksen edustajamäärät ovat kaksinkertaisia verrattuna normaaliin edustajakokoukseen. Näin saadaan edustavampi näkemys siitä, mihin suuntaan liiton toimintaa on linjattava.

Edustajakokousedustajat määrittivät kaksipäiväisessä tapahtumassa liiton toiminnan suunnat seuraavalle nelivuotiskaudelle. Suurimmat muutokset koskevat viestintää. Liiton verkkosivuihin tullaan panostamaan merkittävästi. Uudet nettisivut ovat

toiminnassa viimeistään ensi vuoden alussa. Digitaalisen vallankumouksen myötä tiedottamisemme muuttuu. Pitkäaikainen liittomme lehti KTL Tiedottaa ajetaan hallitusti alas. Lehti ilmestyy vielä ensi vuonna, mutta kolminumeroisena. Sen jälkeen lehdestä luovutaan. Nettisivujen ajankohtaiskatsaukset ja blogikirjoitukset korvaavat printtimedian. Toivottavasti jäsenistöstä löytyy innokkaita sisällöntuottajia, jotta saavutetaan tavoite dynaamisesta ja kiinnostavasta sisällöstä, millä pystymme houkuttelemaan myös uusia jäseniä.

Edustajakokouksen jälkeen liiton hallitus järjestäytyi uudelleenvalitun puheenjohtajan Timo Mattilan johdolla. Hallituksen valmistelevana elimenä toimii hallituksen nimeämä työvaliokunta, johon kuuluvat äänivaltaisina jäseninä hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä kaksi hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Työvaliokunnan sihteerinä toimii liiton sihteeri. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle esitettävät asiat ja hoitaa hallituksen valvonnassa sille annetut tehtävät.

Toimihenkilö- ja vastuualuevaihdot olivat vähäisiä. Varapuheenjohtajaksi nousi Pirjetta Sipiläinen-Salo. Hän vastaa viestinnästä. Entisestä varapuheenjohtajasta, eli Eva-Lisa Karlssonista, tuli työvaliokunnan jäsen. Hän tulee vastaamaan verkkosivujemme toiminnasta. Edellisestä hallituksesta pestinsä säilyttivät sihteeri Jari Lehdonkivi, talouspäällikkö Jouko Tervonen ja työvaliokunnan jäsen jäsenasioista vastaava Kirsi Tamminen.

Päätoimittajana toivon uuden hallituksen toimivan niin, että ensi vuonna lehdessämme olisi kiinnostavia juttuja toteutuneista tavoitteista ja aktiivisesta yhdistystoiminnasta.

Nyt kuitenkin toivotan kaikille lukijoille:

*Rauhallista ja Lämmintä Joulua
sekä hauskaa vuoden vaihdetta!
Terveisin Pirjetta*

Puheenjohtajan palsta

Puheenjohtaja TIMO MATTILA

Talven tuntua

Talvi näyttää hiipivän ajatuksiin pikkuhiljaa. Jyväskylän seudulla satoi luntakin 15–20 cm loka-marraskuun vaihteessa Tosin lumet sulivat suurimmaksi osaksi pois vesisateen ja säätilan lämpenemisen myötä. Taas on pakkasta tiedossa, ja mahdollisesti hiukan lumisateitakin. Puhdas lumi on hieno asia. Silloin maisema on valoisampi kuin vesisateen aikana. Talvi, pieni pakkanen ja hiukan lunta, niin johan maisemakin rupeaa näyttämään talviselta, jopa jouluiselta. Kirjoittaessani tätä joulun avaukseen on vielä aikaa jonkin verran, mutta joululähestyys hurjaa vauhtia. Ihanaa, että joulun taas tulossa ja voi hengähtää työelämän kiireistä muutaman hetken ennen pitkää kevättä tulevaa kesälomaa.

KTL:n edustajakokouksen tunnelmia

Turussa Hotelli Kakolassa pidetyssä edustajakokouksessa, minut valittiin Tekniikan ja Erityisalojen Ammatillaiset KTL ry:n puheenjohtajaksi toiselle nelivuotiskaudelle. Kiitos kaikille kokoukseen osallistuneille ja luottamuksensa antaneille. Kokouksessa aivan liikutuini valinnastani. En osannut ajatella, että minut valittaisiin uudestaan. Tämä antaa lisää virtaa tehdä liittomme eteen työtä, jota riittää jatkossakin.

Liiton uudet verkkosivut työllistävät työvaliokuntaa verkkosivujen materiaalien ja siellä esitettävien tekstien osalta. Verkkosivut pyritään saamaan avattua tämän vuoden puolella. Tätä asiaa tulee peukuttaa kunnolla! Saamme liitolle ja paikallisyhdistyksille uudet verkkosivut. Tämä voi olla yksi mahdollisuus saada uusia jäseniä liitolle ja auttaa jäsenmääräämme kasvamaan. Sivujen tulee olla kiinnostavat, innostavat ja houkuttelevat. Voimme tuoda jatkossa liittoomme esille myös verkkosivujen avulla, ja samalla nostaa liittomme profiilia. Olen todella innoissani, kun uudet sivut saadaan toimimaan.

Jyväskylän yt-neuvottelut päättyivät

Jyväskylän kaupunki sai yt-neuvottelut päätökseen 31.10.2023. Yt-neuvottelut alkoivat 30.8.2023. Neuvottelukertoja oli yhteensä yhdeksän kertaa. Alun perin käyttötalouden kustannuksista tuli säästää noin 40 miljoonaa vuodessa, mutta neuvottelujen edetessä kaupungin talous sukelsi edelleen, ja lopulta säästöjä tuli saada aikaan noin 45 miljoonaa euroa vuodessa. Jyväskylän yt-neuvottelut käytiin nopealla tahdilla, koska säästöjä haluttiin jo vuoden 2024 budjettiin. Yt-neuvotteluiden yhteydessä kaupunginjohtaja esitti 0,64 %:n veronkorotusta, jolloin tuleva veroprosentti tulisi olemaan korotuksen jälkeen 8,0 %. Tämä tarkoittaa noin 16,9 miljoonan euron korotusta Jyväskylän verotuloihin. Korotuksen myötä kaupungin ei tarvitse välttämättä toteuttaa niin massiivisia työntekijöiden irtisanomisia kuin aluksi suunniteltiin. Neuvotteluissa olleet ammattiyhdistykset olivat jo neuvotteluiden alkuvaiheessa kunnallisveron noston kannalla.

Yt-neuvottelut koskivat koko henkilöstöä, ja alun perin se kohdistui maksimissaan 490 henkilöön. Henkilöstöön vaikuttavia toimenpiteitä olivat irtisanomiset, irtisanomisperusteinen ehtomuutos ja osa-aikaistaminen.

Yt-neuvottelujen lopputuloksena oli seuraavat toimenpiteet:

1. Irtisanominen tulee maksimissaan koskemaan 105 henkilöä.
2. Irtisanomisperusteinen ehtomuutos tarkoittaa, että työnantaja esittää työtehtäviin erilaisia muutoksia tai toista tehtävää. Jos työntekijä ei suostu työnantajan ehdottamaan tehtävään, työnantajalla on oikeus irtisanoa työntekijä. Näitä irtisanomisperusteisia ehtomuutoksia sisältyviä tehtäviä tulee maksimissaan 168 henkilön osalle.
3. Osa-aikaistamisia tulee maksimissaan 11 henkilön osalle.

Näiden yt-neuvottelujen osalta tulee muutoksia yhteensä 284 henkilölle. Jyväskylän neuvottelut eivät juurikaan vaikuta Tekniikan ja Erityisalojen Ammatillaiset KTL ry:n tai KTN:n jäsenistöön. Toimin nykyisin JUKO:n luottamusmiehenä TS:n, KVTES:n ja LS:n osalta. KVTES:n osalta joudun varmasti osallistumaan tuleviin kuulemistilaisuuksiin, kun työnantaja jakaa työntekijöille ilmoituksia tehtävien muutoksista ja töiden loppumisesta. Niiden henkilöiden kuulemiset, joiden työtehtäviä tullaan radikaalisti muuttamaan, voivat olla rankkoja työntekijän, työnantajan ja pääluottamusmiehen osalta. Näissä kuulemisissa henkilöiden tunteet voivat nousta pintaan, ja asioista voidaan olla erimielisiä. Työnantajalla on paremmat mahdollisuudet hoitaa asioita lakimiesten ollessa työnantajan tukena. Pääluottamusmiehet joutuvat olemaan yhteydessä eri liittojen lakimiehiin ja heillä ei ole lakimiehen turvaa kuulemisessa. Näissä kuulemisissa tuntee olevansa välillä kahden tulen välissä. Pääluottamusmies on työntekijän tukena sekä yrittää olla välittäjänä työntekijän ja työnantajan edustajan välillä. Toivottavasti nämä kuulemiset jäisivät vähiin. Yt-neuvottelut eivät ole koskaan hyvää mainosta työnantajalle. Työnantajan on jatkossa kohotettava omaa profiiliaan, jotta kaupungin vetovoima ja pitovoima säilyisi edes nykyisellä tasolla.

Toivotan kaikille oikein hyvää joulua onnellista uutta vuotta!

Kirkkopuiston jouluporot. Kuva Timo Mattila.

Laajennetun edustajakokouksen järjestäminen

Teksti VARSINAIS-SUOMEN KTL RY:N PUHEENJOHTAJA JARI LEHDONKIVI

Varsinais-Suomen KTL ry:n puheenjohtajana tunsin yhdistyksen hallituksessa toimeliaisuutta ja luotettavuutta osallistua yhteiseen projektiin. Vein ajatuksen laajennetun edustajakokouksen järjestämisestä hallitukseemme ja vastaanotto oli myönteinen. Päätimme ilmoittaa syksyllä 2021 liiton hallitukselle halukkuutemme järjestää vuoden 2023 tapahtuman. Myönteinen päätös liiton hallituksessa oli iloisen lämmin ja kiittävä.

Ensin oli mietittävä tapahtumapaikka ja järjestelyt. Ajatuksena oli, että paikan pitää olla uusi, siis ennen käymätön. Liitto oli tutustunut jo vuonna 2019 Marina Palace hotelliin ja useamman kerran Turun Caribiaan. Pohdintojen jälkeen uusi Hamburger Börs, Sokos Hotel Kupittaa ja Hotel Kakola jäivät vaihtoehtoehdoiksi.

Sitten se lauantain illallinen, joka on perinteisesti juhlaillallinen. Halusimme jotakin erilaista. Sellaista, joka jäisi mieleen ollen uusi kokemus. Ajatus Turun linnasta oli innostava. Selvittämään siis, miten Turun Linnassa voi järjestää tilaisuuden. Internetistä löytyivät tiedot ja sähköpostia menemään. Jo tammikuussa 2022 niin linna kuin muutkin varaukset olivat valmiina. Kaikki menut ja yksityiskohdat jäivät odotamaan ajankohdan lähestymistä.

Loppusuoralla majoituksen ja kokouksen pitopaikan suhteen olivat vielä mukana Kupittaa ja Kakola. Piti tehdä valinta kahden erilaisen vaihtoehdon välillä: tunnetun ja luotettavan ketjun, jossa kokouspaikat olivat viereisessä Joki-kokouskeskuksessa tai yksityisen hotellin, jonka valinnasta emme keksineet muita riskejä kuin kurssin mahdollisuuden. Keväällä 2023 kävimme yhdistyksenä tutustumassa Kakkolaan. Oli aika luottaa yhteen tarjoajaan ja perua Kupittaaan varaus.

Kaikki hyvin tähän mennessä. Kuvassa vasemmalta oikealle Johanna Hakala, Kati Kankare ja Jari Lehdonkivi. Kuvaaja Hanna Heinonen

Lauantai illallispaikaksi oli jo päätetty majoituspaikasta riippumatta Turun linna.

Aikaa yhdessä suunnitteluun käytimme niukasti. Perinteisestä isäntäkaupungin puheenvuorosta lähetettiin pyyntö Turun kaupungille alkuvuodesta 2023. Kesän kynnyksellä tuli jo tunne, että onko meidät unohdettu. Laitoimme taas sähköpostia menemään, ja saatiinhan sieltä vahvistus.

Illallinen Turun linnassa oli sopimusten mukaan Ravintola- ja tapahtumapalveluista vastaavalla Sunborn Eventsillä. Toiveisamme oli jotakin perinteistä, maakunnallista ja suomalaista tarjottavaa. Menu, johon lopulta päädyimme, oli loistava yhdistelmä kotimaisuutta ripauksella muualta tuotettuja makuja. Toast Skagen alkuruokana antoi viitteitä linnan ruotsalaiseen perintöön. Onhan katkarapuleivän kehittänyt ruotsalainen kokki ja ravintoloitsija

Tore Wretman 1950-luvun lopussa. Saaris-tolaisleipää taas pidetään tyypillisenä turkulaisena perinneruokana.

Pullavanukkaan historian voidaan sanoa ulottuvan aina antiikin aikoihin asti. Linnan jälkiruoalle sopii kuitenkin paremmin tarina, jossa pullavanukas sai alkunsa köyhien ritarien reseptin pohjalta. Köyhät ritarit saivat nimityksen Edvard III:n vuonna 1349 perustamasta veljeskunnasta, johon kuului Windsorin linnan eläkkeellä olevat sotilaat.

Sitten miettimään ohjelmaa. Mikä olisi sellainen oheisohjelma, johon olisi helppo tulla, ei tarvita kuljetuksia, sopii kaikille? Tässä oli monta asiaa yhteensovitettavana, joten asia sai jäädä keväällä hautumaan. Liiton 75-vuotisjuharisteilyllä oli liiton veteraanien puheenvuoroissa tullut esille toiveita tapahtuman oheisohjelmasta. He

Etualalla tyytyväisiä kutsuvieraita vasemmalta oikealle Seppo Heikinmaa, Jaakko Räikkönen, Jukka Sainio, Jarmo Latva-Lusa ja Tuomo Kuoksa. Kuvaaja Hanna Heinonen

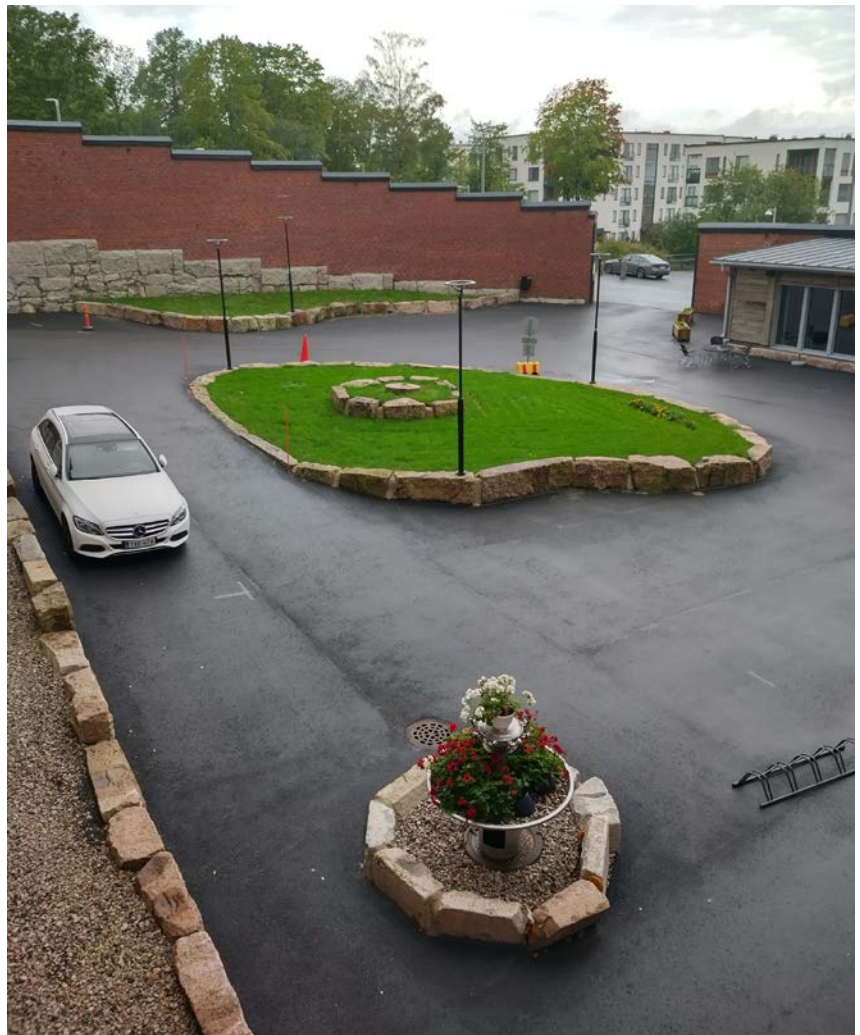
kertoivat monia hauskoja juttuja aikaisemmista retkistään yhdessä edustajakokouksen kanssa tai pelkästään kutsuvieraiden kesken. Monipuoliseen ohjelmaan vain ei ole nykyisin aikaa, kun kaikilla on kiire kotiin sunnuntaina. Nyt oli vielä poikkeuksellisesti uudelle hallitukselle sovitun järjestäytymiskokouksen sunnuntailla. Logistisesti järkevä valinta.

Pidimme pienemmällä ryhmällä suunnittelupalaverin, jossa hieroimme aikataulua. Kysimme mielipiteitä aikataulusta myös liiton taholta. Lopuksi oheisohjelman ajankohta valikoitui perjantaille.

Perjantai päivänä toi mukanaan uusia haasteita. Mitä olisi järkevä järjestää, kun ihmiset saapuvat Kakolanmäelle eri aikoihin? Missä oheisohjelma järjestettäisiin ja miten sinne kuljettaisiin? Ennakoilmoittautuminen tarvittaisiin ehdottomasti, jotta tiedettäisiin osallistujamäärä. Mietittiin mm. kellonaikaa 19 yhteiskuljetuksen lähtöajaksi.

Malliksi valikoitui hotellilla pientä ilta-palaa tarjoava tapahtuma. Paikaksi mietittiin ensin Kakolan vankilan entisen johtajan Totti Karpelan mukaan nimettyä tunnelmallista ulkorakennusta, joka sijaitsee Hotel Kakolan sisäpihalla. Säävarmuus huomioon ottaen ja kustannuksia säästämällä, siirsimme tapahtuman kuitenkin varmempaan tilaan.

Ilta-palan valintaan vaikuttivat monet asiat. Haastavinta oli ihmisen saapuminen

Kakolan sisäpiha, johon näköala Tottista. Kuva Tapani Söderberg.

Perjantain cocktail-tarjoilua. Kuva Kirsi Kujala.

Juhlavieraat etsivät nimettyä paikkaansa. Kuva Jarmo Latva-Lusa.

pitkin iltaa. Tarjottavan oli säilyttävä hyvänä, ja sitä piti olla riittävästi. Lopulta päädyimme cocktailpaloihin ja sitten alkoi las-kenta, montako palaa kullekin pitää varata.

Kun Kakolan iltapala-asiat oli saatu järjestykseen, piti vielä hoitaa kuljetukset illalliselle. Sekään ei ollut vain linja-auton tilaamista, koska tilausajoissa pitää olla jokaiselle istumapaikka. Onneksi tähän tilausjärjestelyyn oli joukossamme alan ammattilainen, Jouko Tervonen.

Laajennettuun edustajakokouksen järjestämiseen kuuluu myös kokouksen puheenvuorojen tallentaminen. Siihen olisi ollut tarjolla ostopalvelua, mutta selvitte-lyn ja testailun jälkeen löytyi omatoimirat-kaisu. Ensin mietin heittomikrofoonia, mutta siihen on aina kynnyks puhua. Samoin se olisi ollut hitaampaa. Neuvottelukaiutin ja Windowsin ääninauhuri toimivat riittävän hyvin. Sunnuntaina, kun jatkoimme edus-tajakokousta kirkossa, toi akustiikka haas-teita. Se ei ollut suotuisa Jabralle.

Loppusuoralla

Ajankohdan lähestyessä ajatukset palasi-vat lauantai-illan iltajuhlaajärjestelyihin. Mitä pitää vielä tehdä? Tarvitaanko musiikkia illalliselle? Onko se soittolistalta vai elävää esitystä? Suurin huoli musiikkia mietittä-essä oli, miten se vaikuttaa keskustelumah-dollisuuksiin. Soiko se liian kovalla, jolloin kuulee vain lähimmän pöytänaapurin sanat? Päädyimme kuitenkin elävään musiikkiin ja totesimme, että tässä asiassa olisi pitänyt olla ajoissa liikkeellä. Onni suosi kuitenkin myöhäistä ja saimme meitä viihdyttämään akustisen trion KasKasKasin.

Mitenkäs istumajärjestys? Vapaa vai ei? Päätimme tehdä istumajärjestyksen. Sovimme pienen ryhmän Teams-palave-rin (Jari, Jouko ja Kati). Jouko oli kotona pc:n ääressä ja Kati Kankare luurit päässä metsässä keräämässä sieniä. Minulla oli nimilista osallistujista. Meillä oli pohja-kartta linnan pöydistä, jotka numeroimme. Numeroinnissa oli ajatuksena, että liiton

puheenjohtajat ja kutsuvieraat ovat lähellä toisiaan. Toiseen pöytään sijoittuvat kokouk-sen puheenjohtaja ja paikalliset puheenjoh-tajat. Lisäksi periaatteena oli, että vasta-päätä on oman yhdistyksen jäsen, mutta eri yhdistysten osallistujat istuvat vieressä. Näin saadaan porukka "hajalle". Tällä periaatteella alkoi kartan rakennus, jonka voidaan sanoa syntyneen sienimetsän avustuksella.

Tässä kartan teossa kävi myös sitä hyvää tuuria. Seuraavana päivänä tuli kysely tarjoilusta vastaavalta, että oli-siko meillä pöytäkarttaa, joka helpottaisi heidän työtään, kun huomioidaan eriy-tisruokavaliot ja allergiat. Pöytäkartasta tuli myös ratkaisu kuljetuksissa Kakolasta Turun linnaan. Koska käytössä oli yksi linja-auto, ajoi se kahdesti. Paikat linja-autoon varattiin pöytäkunnittain. Tämä sama tieto ehdittiin siirtää kaulanauhani-mikortteihin, joissa oli painettuna aikatau-lun lisäksi myös lähtöaika.

Kassillinen muistoja kotiin vietäväksi

Pienen budjetin muisto laajennetusta edustajakokouksesta... Tämänkin keksiminen jäi loppusuoralle. Halusimme antaa jotakin sellaista, jota voi käyttää ja myös jotakin säilyvää. Kun kauniisti ja asiallisesti pyytää, voi onnistua, ja me onnistuimme hyvin. Kiitos siitä seuraaville tahoille: Varha kasseista, Föli kynistä ja heijastimista, Turku Touring materiaalista, Leipomo Salonen myötämielisestä leivän tukkuhinnoittelusta ja toimituksesta sekä Kakolan myymälä mukin tukkuerästä ja vastaantulosta hinnassa.

Muuta tilaisuuden kokemuksista

Saavuimme perjantain tilaisuuteen hyvissä ajoin. Cocktailpalat olivat kauniisti aseteltuna. Onneksi meillä on alan ammattilaisia, jotka huomaavat asioita. Allergeeneista kertovat kortit puuttuvat kokonaan. Samoin ruokajuoman jaossa käytettävät lipukkeet. Nämä asiat saimme helposti järjestymään. Mikä ei mennyt ihan hyvin oli se, että tarjottavat loppuivat ja myöhemmin tulijat jäivät vähille antimille. Tarjottavat oli laskettu ajatuksella 1 kpl kutakin sorttia per henkilö, mutta todellinen menekki oli suurempi. Harmillisinta tässä oli, että keittiö ei pystynyt pyynnöistä huolimatta toimittamaan lisää tarjottavaa.

Hanna Heinonen valokuvasi päivän aikana sekä kokouksessa että muualla. ”Tarkoitukseni oli saada vieraista hyviä kuvia, joissa näkyisi myös kasvot jalkojen lisäksi. Olin mukana Kakola-kierroksella kutsuvieraiden kanssa. Kuultiin oppaan uskomattomia tarinoita vankilan arjesta. Pääsimme myös kurkistamaan eristysseleihin, joihin ryhmällä ei aina ole mahdollisuutta. Olimme kaikki hyvin tyytyväisiä kierroksen antiin.”

Raija Laihinen oli mukana valtakirjojen tarkastuksessa ja nimikorttien sekä tervetulokassien jaossa. ”En ole koskaan ennen osallistunut laajennettuun edustajakokoukseen. Alkujännityksen jälkeen kaikki sujui hyvin. Kokemattomille ystävällisesti neuvottiin oikeat toimintatavat.”

Laajennetun edustajakokouksen jälkeen niin hotelli Kakola kuin Sunborn pyysivät palautetta, ja sitä annettiin. Niin hyvät kuin huonot asiat.

**Kiitos tilaisuuteen osallistuneet ja V-S KTL ry
Jari Lehdonkivi**

Edustajakokousväkeä vapaalla nauttimassa Aurajoen näkymistä vailla järjestäjien murheita. Kuva Kari Torniainen.

Selli. Kuva Jari Lehdonkivi.

Iloiset valtakirjojen tarkastajat Johanna Hakala ja Raija Laihinen. Kuvaaja Hanna Heinonen

Kuva Sisko Nyman

Kakola tänään

Teksti PIRJETTA SIPIÄINEN-SALO

Laajennetun edustajakokouksen paikaksi valikoitunut Hotel Kakola oli oiva valinta. Olin lukenut tarkkaan Kakolan historiasta KTL Tiedottaa -lehdestä 1/2023. Laajennetun edustajakokouksen väki saapui kuitenkin täysin uusittuun Kakolaan, eli Hotel Kakolaan. Siitä huokui yksityisen kotimaisen boutiquehotellin ilmapiiri. Tärkeintä itselleni oli kuitenkin tuntee tervetullut ja kotoinen olo.

Jo hotellille saapuessa katse kiinnittyi arvokkaaseen tiilirakennukseen, joka seisoi ylvään näköisenä Kakolanmäellä. Katsoessani hotellin pihaa viheralan ammattilaisen silmin, ymmärsin, että koska oltiin entisessä vankilassa, pihan suhteen ei ollut materiaaleja valittaessa haluttu tehdä suuriakaan pehmentäviä myönnytyksiä. Onneksi saapumismuotonani oli oma auto, sillä Kakolanmäen ainoa joukkoliikennemuoto on rinnehissi "Kakolafunikularen".

Hotellihuoneessa vain seinäpalkit kertoivat huoneiden muodostuneen kahdesta vankisellistä. Mitenkään muuten vankilan historiaa ei ollut jätetty huoneisiin nähtyille. Itse kyllä kaipasin, vaikka hotellihuoneen

Hillitty hotellihuone. Kuva Anna Wahlberg

seinille, pieniä lisämuistutuksia menneestä käyttötarkoituksesta.

Hotellin käytävillä ja istuskelunurkkauksissa sen sijaan rakennuksen historiaa oli näkyvillä.

Ymmärrän, miksi laajennettu edustajakokous sujui loistavasti näissä puitteissa.

Vankilakirjoituksesta huoneentaulu. Kuvaaja Hanna Heinonen

Kokoukselle ja valionkuntatyöskentelylle oli varattu riittävät ja asianmukaiset tilat. Päivän tärkeimmän aterian rooli oli sisäistetty hotellissa hyvin. Monipuolinen ja maittava aamiainen antoi voimia tehdä sunnuntaina hyviä päätöksiä. Oletan, että järjestävä

Kakolan seinäkirjoituksia. Kuva Sisko Nyman.

Herkullinen aamun aloitus. Muki muistuttaa kokousedustajia myöhemminkin edustajakokouksesta. Kuva Sisko Nyman.

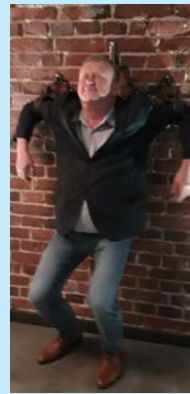
yhdistys oli myös varmistanut aamiaisen tason ennen kokouspaikkapäättöstä.

En tiedä, olisiko ollut budjettitekniinen syy, ettei "valiokunta-juomia" ollut huomattu sisällyttää kokouspakettiin. Ainakaan se ei ollut kiinni kokouspaikkavalinnasta.

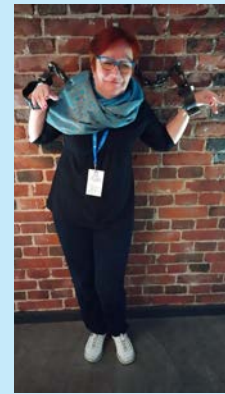
Olin varautunut tiiviiseen ohjelmaan, ja siksi pettymykseni ei ollut suuri, kun Kakolanmäestä jäi vielä niin paljon näkemättä. Kakolan myymälässä sentään ehdin käydä ennen kotimatkaa. Myymälä sijaitsee Kakolan vankilan vanhassa verastilassa. Myymälässä oli mielenkiintoinen valikoima tuotteita, jotka tavalla tai toisella liittyvät joko Kakolaan tai yleensä vankilamaailmaan. Tällä kertaa mukaani tarttui vain pari postikorttia.

Kakola Spa jäi myös kurkkaamatta, koska se sijaitsee muutama sadan metrin päässä hotellista. Span inspiraationa on ollut Kakolan kivisessä sydämessä pulppuaa lähde, josta vangit pääsivät aikoinaan nauttimaan uima-alueella. Näin syntyi Kakolan Riviera.

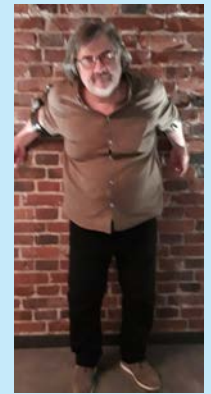
Eniten minua harmittaa se, että minulla ei ollut mahdollisuutta päästä tutustumaan Kakola Brewing Company pienpanimoon, joka on perustettu vuonna 2018 kolmen ystävän voimin. Panimon tavoitteena on tuoda maistuvaa olutta paikallisen elämälle. Itse panimotila on muuntautunut Kakolan vanhasta vankilan

Epäilty n:ro 1. Kuva Pirjetta Sipiläinen-Salo

Epäilty n:ro 2. Kuva Tapani Söderberg

Epäilty n:ro 3. Kuva Pirjetta Sipiläinen-Salo

Kuuluisia vankeja

Kakolasta muodostui aikaa myöden kuuluisa vankila ympäri Suomen, koska siellä istuivat "kakkuaan" kaikki Suomen kuuluisimmat ja pahimmat rikolliset. Kuvissa olevat henkilöt odottavat vielä tihutyölistaansa, joten yksityisyydensuojan vuoksi kuvat ovat epätarkkoja.

Suomen pahin puukkojunkkari Matti Haapoja (syntynyt Ylistarossa 1845) tappoi elämänsä aikana ainakin 18 ihmistä. Elinkautisvankina hän oli Kakolassa vuosina 1871–1880, jona aikana hän pääsi pakenemaan vankilasta neljä kertaa. Tuomio oli 12 vuotta pakkotyötä.

Suomen kuuluisin pankkiryöstäjä on varmasti Matti Markkanen, joka tunnettiin paremmin Volvo-Markkasena. Hän tehtiin satoja pankkiryöstöjä Tanskassa. Lempinimensä hän sai siitä, että valitsi pakoautokseen Volvon. Kakolassa Volvo-Markkanen vietti kuusi vuotta, mutta tavoistaan poiketen ei yrittänyt pakoa kertaakaan.

Vankikarkuri Toivo Koljonen tappoi vuonna 1943 kirveellä isän, äidin, kaksi lasta ja naapurin rouvan. Kakolassa istunut Koljonen on viimeinen Suomessa kuolemaantuomittu ja teloitettu ihminen.

Kymmeniä naisia huijannut Ruben Oskar Auervaara (syntyään Jansson) suoritti myös vankeusrangaistustaan Kakolassa. Aikanaan Auervaara oli koko kansan tuntema rikollinen, joka huijasi yksinäisiä naisia erilaisilla tekaistuilla kertomuksilla. Hän rakensi luottamuksen ja käytti sitten uhrin hyväuskoisuutta häikäilemättä hyväkseen.

Lähde: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/mtv-reportaasi-kakolasta-jossa-istuivat-kuuluisimmat-ja-pahimmat-rikolliset-pian-yoselleista-tulee-varastokoppeja-uusille-asunnonomistajille/6594626#gs.7ik6ly>

keittiöstä. Onneksi panimon tuotteita oli mahdollista maistella hotellin baarissa. Panimon perusvalikoimaan kuuluu neljä olutta: saksalaistyypinen lager, aidosta vadelmasta makunsa saanut hapanolut, trooppinen IPA sekä männyn ja sitruksen aromeja sisältävä pale ale. Olutsuosikkiani en kyllä osaa päättää, kuten en osaa päättää alla kerrotuista kuuluisuuksistakaan.

Lähteet:

<https://hotellkakola.fi/>

<https://visitturku.fi/kohdekortit/kakolan-myymla>

<https://hotellkakola.fi/spa/>

<https://aarre.app/aktiviteetit/tasting-kakola-brewing-yksityinen/>

Laajennetun edustajakokouksen avaus

TEKSTI VARSINAIS-SUOMEN KTL:N PUHEENJOHTAJA JARI LEHDONKIVI

Jari Lehdonkivi. Kuvaaja Hanna Heinonen

Oikein Hyvää aamua kaikille!

Ensin muutama tiedotusasia. Avauksen ja kokouksen puheenvuorot tallennetaan. Meillä on myös valokuvaaja, joka saattaa ottaa kuvan silloin kun sitä vähiten odotatte. Kuvia voidaan julkaista liiton lehdessä tai verkkosivuilla. Jos joku ei halua tunnistettavaa kuvaansa julkaistavan, asiasta on hyvä kertoa.

Hienoa, kun yöpyneetkin pääsi pois sellistä, tähän neljän vuoden välein järjestettävään KTL:n laajennettuun edustajakokoukseen. Katselin osallistujamääriä vuosilta 2005 ja 2015. Imatralla oli 131 osallistujaa, Oulussa 85 ja nyt meitä on paikalla 55. Sanotaan, että väen vähetessä, pidot paranee. Paikalla on siis laadukas katsaus jäsenistöstä.

Meitä on tällä kunniapuheenjohtaja, kunniajäseniä, entisiä puheenjohtajia ja ansioituneita kutsuvieraita, liiton puheenjohtaja, toimihenkilöt, hallituksen jäseniä, varajäseniä, muita vieraita ja vartijoita. Ja tietysti laajennetun edustajakokouksen päätöksentekijät eli kokousedustajat. Kiitos, kun uskalsitte saapua tähän jyrkävään entiseen lääninvankilaan.

Tämä lääninvankila valmistui 1890 ja oli Suomen viimeisin valmistunut lääninvankila. Tarinat kertovat täällä olleen asiakkaina esim. Olavi Virta ja Irvin Goodman.

Täällä Kakolanmäellä syödään mitä annetaan. Tämä käytäntö on ollut vuodesta 1853. Tarjolla on puuroa, silakoita, keittoa, ohramaltaista tehtyä kaljaa ja kuivaa leipää. Ruoka oli kehoja ja vankien

paino laski. Vuonna 1905 oli kalakapina ja vangit kaappasivat aseet. Paikalle hälytetyt sotilaat rauhoittivat tilanteen. Kaikki vangit määrättiin pihalle rinkiin. Eivät kuitenkaan ammuttavaksi, vaan johto totesi, että vangit ovat oikeassa.

Enää ei ole hätää ruuan laadusta. Meillä on täällä vartijat, jotka tunnistatte Loistotyypeiksi. Heitä kutsutaan nimellä Vartija Föli. He koe maistavat kaiken laadun varmistamiseksi ja haluamehan me tarjota teille laadukasta. Jos joku tulee huonovointiseksi, johtuu se liiallisesta veden kittaamisesta. Tämä vesi laskeutuu Tampereelta Virttaankankaan kautta kirkkaana hanavetenä erilaisiin käyttötarkoituksiin. Kuten käsienpesuun tai oluen tekoon täällä Kakolanmäellä.

Turun lääninvankila 1932. Valokuvaaja Turun Sanomat. Kuva Turun museokeskus

Vankilaolut.

Yleensä tämä kirkas vesi muuttuu käytettäessä jätevedeksi, joka päätyy tähän Kakolan kallion sisälle puhdistettavaksi Ulos tulee puhdasta vettä 90 000 kuutiota vuorokaudessa. Näen tulevaisuuden, jossa tämä puhdistettu vesi pulloetaan ja viedään raitiovaunulla Tampereelle myytäväksi kauppoihin.

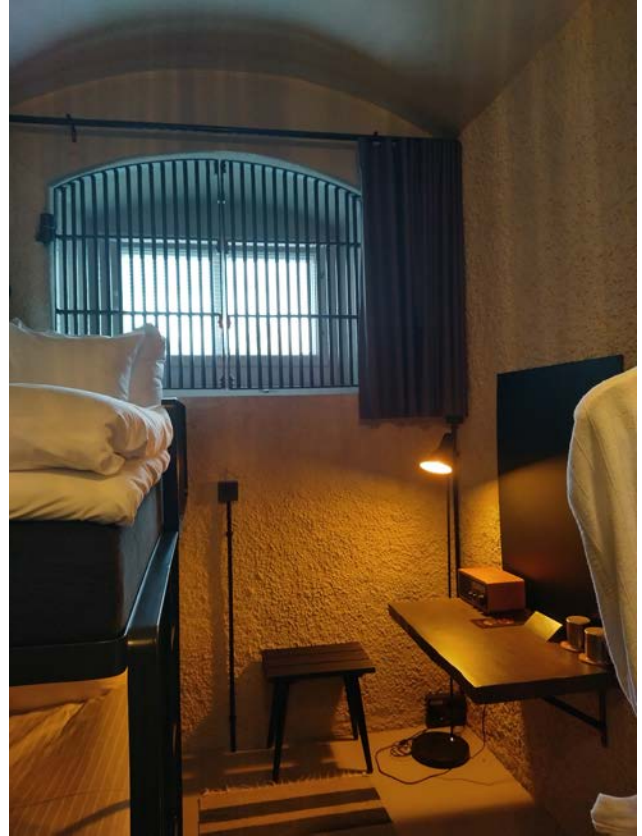
Miksi olemme täällä Turussa? Vuonna 2019 Aulangolla laajennetussa edustajakokouksessa ei päätetty seuraavan pitopaikkaa. Myöhemmin syystalvella ilmoitin, että Varsinais-Suomi harkitsee kokouksen järjestelyvastuun hakemista. Asia hautui ja vuonna 2021 tehtiin päätökset tämän kokouksen järjestämisestä. Tähän lähdimme hyvästä syystä. Meillä Varsinais-Suomen yhdistyksessä on toimiva hallitus ja henki on hyvä. Nyt he ovat täällä vartijoina. Varmistavat, että kaikki sujuu turvallisesti, eikä kukaan karkaa. Vartijoilta kannattaa kysyä, jos ei tiedä.

Sitten vielä päivän ohjelmasta. Lounaan jälkeen kutsuvieraat joutuvat tutustumaan Kakolan muureihin ja historiaan.

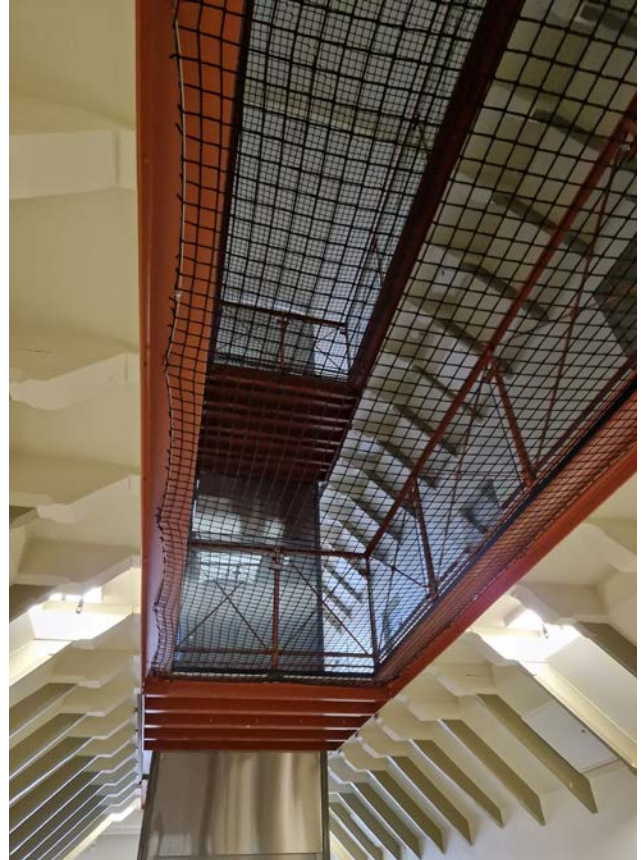
Muut pääsevät suunnittelemaan tulevaa neljää vuotta. Vartija Fölit tulevat mukaan auttamaan ja vartioimaan, että työskentely sujuu. Tarvittaessa he hoitavat muita tehtäviä. Ahkera työskentely palkitaan vapaalla. Illasta ohjelmasta kerrotaan kahvin jälkeen.

Toivottavasti osasitte suodattaa väritykset puheesta. En kiusaiteitä tällä erää enempää.

Varsinais-Suomen Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry toivottaa teidät lämpimästi tervetulleeksi.

Selliyöpyminen. Kuva Tapani Söderberg

Kakola. Kuva Jari Lehdonkivi

Tekniikka ja Terveys KTN Turku ry:n tervehdys

Teksti TEKNIikka JA TERVEYS KTN TURKU ry:n PUHEENJOHTAJA TUOMO MYLLÄRINEN

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kutsuvieraat, Turun kaupungin edustaja ja läsnäolijat.

On ilo ja kunnia tuoda tervehdys Tekniikka ja Terveys KTN Turun puolesta Tekniikka ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n laajennetulle edustajakokoukselle. On hienoa, että olette valinneet kokouspaikaksi Turun ja sen historiaa pursuavan Kakolan.

Tekniikka ja Terveys KTN Turku ry:n puheenjohtaja Tuomo Myllärinen. Kuvaaja Hanna Heinonen

Nykymuotoinen Kakola, niin kuin tässä on jo tullut esillekin, on varmaan miellyttävämpi ympäristö puitteiltaan kunnossa pitää kokousta, kuin menneinä aikoina. Esimerkiksi nyt voi lähteä vapaasti kokousta-olla, vaikka jaloittelemaan. Ennen ei ollut niinkään mahdollisuutta lähteä murien ulkopuolelle.

Mutta muutama sana KTN-toiminnasta. KTN neuvottelee pääsopijajärjestö JUKO ry:n osana keskustason virka- ja työehtosopimuksia. Energiategollisuus ry:n ja Avaintatyöntantajat ry:n kanssa KTN neuvottelee suoraan työehtosopimuksen. KTN:n paikallisyhdistyksiä on noin 120. KTN Turku yhtenä niistä tekee paikallisia virka- ja työehtosopimuksia palvelusuhteen ehoista, yhteistoiminnasta ja neuvottelevat harkinnanvaraisista palkankorotuksista.

KTN-taustaiset pääluottamusmiehet, varapääluottamusmiehet, luottamusmiehet ja varaluottamusmiehet hoitavat käytännön neuvottelut työyhteisöissään.

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry on osa Tekniikka ja Terveys KTN ry:tä jäsenjärjestönä ja vastaava toistuu paikallistasolla.

Nyt esitän huoleni tulevaisuuden työehtosopimustoiminnasta. Nykyinen malli on ollut kaikesta huolimatta toimiva, missä työntekijät ja työnantajat ovat sopineet keskeiset työ- ja virkaehtosopimukset. Jos ennakkotiedot pitävät paikkansa maan hallituksen tulevista toimista, saati toteuttavat ohjelmansa, uhkauksensa, haastaa tämä koko työmarkkinajärjestelmän ja ay-kentän keskusjärjestöstä riippumatta. Voi olla todella vaikea tulevaisuudessa.

Tulevaisuudessa olemme vaikeassa asemassa kenties, toivottavasti ei. Millä neuvottelemme säälliset, asialliset sopimukset, jos asiat menevät näin, nyt olemassa olevan tiedon perusteella. Mutta on hyvä muistaa, yhdessä tekemällä ja eteenpäin katsomalla voimme mahdolliset tulevaisuuden vaikeudet myöskin voittaa.

Näillä lyhyillä tervehdyksillä haluan toivottaa vielä kerran tervetuloa Turkuun ja Kakolaan tekemään hyviä päätöksiä seuraavalle edustajakokouskaudelle. Kiitoksia ja tervetuloa!

Tekniikka ja Terveys KTN Turku ry

KTN Turku ry edustaa yli 200 henkilöjäsentä eri jäsenjärjestöistään. Johtokunta kokoontuu 8–10 kertaa vuodessa vuosi- ja vaalikokousten lisäksi. Lähes kuukausittain pidettävään luottamusmiessopimukseen osallistuu myös edustaja Pelastusalan Toimihenkilöliitto PTL ry:stä. Muusta toiminnasta mainittakoon kerran vuodessa järjestettävä seminaarimatka, joka on lähinnä suunnattu aktiiveille (luottamusmiehet jne.). Se on risteytyn Turku-Tukholma muodossa.

Puheenjohtajana olen ollut viisi vuotta ja minut valittiin myös tulevalle kaudelle 2024.

Johtokunnan jäsenten edustamat ammattiliitto/paikallisyhdistykset: Tekniikan ja hallinnon osaajat TEHO ry, KI Insinöörit ry, Suomen Ammattikorkeakoulu- ja Opistotekniset SKT ry, Suomen Laivanpäällystöliitto SLPL ry, (Avainta-sopimuksen piirissä olevat jäsenet), Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry, Insinööriliitto IL ry (kunta-alalla työskentelevien jäsenten osalta), Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry (kunta-alalla työskentelevien jäsenten osalta).

KTN Turku ry on ollut myös aktiivinen muiden lähialueiden KTN yhdistysten aktivoimiseksi yhteistapahtumiin ja mahdollisuuteen pitemmällekin vietyyn yhteistyöhön.

KTN ry perustettiin huhtikuussa 1993 ja toukokuussa 1993 sille siirrettiin pääsopijaoikeudet STTK-J:ltä. JUKO ry:n jäsenjärjestöksi KTN ry liittyi 1.6.2014.

Jaloittelevaa kokousväkeä. Kuva Tapani Söderberg

Ferry Terminal Turku Origami 1 by PES-Architects. Kuva ePressi-mediapankki: City of Turku.

Turun kaupungin tervehdys

Teksti PIRJETTA SIPILÄINEN-SALO MIKA MAASKOLAN TERVEHDYSPUHEESTA

Turun kaupungin tervehdyksen toi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mika Maaskola. Tervehdyksen hän aloitti: ”Minulla on ilo toivottaa Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaisten laajennetun edustajakokouksen osallistujat tervetulleeksi Turkuun. Neljän vuoden välein järjestettävä kokous on varmasti tärkeä tilaisuus eri puolilta Suomea saapuille edustajille. Ei ainoastaan siksi, että kokouksessa valitaan puheenjohtaja seuraavaksi nelivuotiskaudeksi ja käsitellään ajankohtaisia asioita, vaan myös koska pääsette tapaamaan kasvokkain ammattikollegoitanne, vaihtamaan ajatuksia ja vapaasti virkistäytymään yhdessä.”

Avaussanojen jälkeen Maaskola kertoi Kakolanmäen kallion sisällä olevasta jätevedenpuhdistamosta, joka otettiin käyttöön vuonna 2008. Laitoksessa käsitellään 14 Turun seudun kunnan ja lähes 300 000 asukkaan sekä alueen yritysten jätevedet. Vaikka jätevedet on saatu hallintaan, on

huoli Itämerestä ja sen tilasta Turun kaupungille todellinen. Puhdistamon käyttöönoton jälkeen merialueen tila on kuitenkin kohentunut selvästi, vaikka ilmastonmuutos vaikuttaa aina vaan pahemmin päinvastaiseen suuntaan.

Turun kaupungille sote-uudistus tarkoitti, että vajaa puolet, eli noin 5 000 työntekijää, siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Muutos tulee vaikuttamaan pitkään niin kuntien kuin hyvinvointialueidenkin toimintaan. Muutoksen myötä kaupungilta katosi myös valtavasti hiljaista tietoa. On tiedossa, että muutokseen sopeutuminen vie henkilöstöltä paljon aikaa, jota työnantajan on myös annettava.

Sote-uudistuksen jälkeenkin asukkaiden arjen sujuvuus ja hyvinvointi ovat edelleen Turun kaupungin vastuulla ja kaupungin tärkeimpänä tehtävänä. Tähän Turun on vastattava. Aivan uutta ajattelua edustaa 1.6.2023 käynnistetty lasten ja nuorten

palvelukokonaisuus. Tämä on muutoshanke ja pilotti uudenlaisesta yhteisvaikutustavaan johtamiseen perustavasta johtamismallista. Pilotti tulee tarpeeseen, kun otetaan huomioon, että lasten ja nuorten palveluiden kustannukset ovat n. 75 % Turun kaupungin budjetista.

Turku tasapainottelee isojen muutosten keskellä ja hakee uutta suuntaa. Vaikka taloudenpito on tarkkaa, on myös isoja investointeja uskallettava tehdä rohkeasti. Katse on pidettävä tulevaisuudessa. Näin ollen Turussa on myös mittavia hankkeita sekä käynnissä että alkamassa. Näitä ovat uuden musiikkitalo Fuugan rakentaminen ja Viking Linen ja Silja Linen uusi yhteinen matkustajaterminaali, joka vapauttaa tilaa sataman ja Turun linnan alueelta. Alueelle on tarkoitus rakentaa uudenlainen merellinen kaupunginosa, jonka lippulaivaksi nousee uusi Historian ja tulevaisuuden museo. Turussa halutaan panostaa monipuolisesti

Turun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mika Maaskola. Kuvaaja Hanna Heinonen

kulttuuriin, sillä tutkitusti kulttuuri lisää ihmisten hyvinvointia.

Kupittaaan alueella on käynnissä toisen tyyppinen suurhanke. Turun yliopistokampukselta Kupittaaan työpaikkakeskittymään, ja edelleen Itäharjulle ulottuva Tiedepuiston alue, on kaupunkiseudun merkittävin osaamisen ja korkean teknologian työpaikkojen kasvukeskus. Alue kasvaa vielä, joten Tiedepuisto on Turun elinvoiman ja kilpailukyvyn näkökulmasta tulevien vuosien merkittävin kaupunkikehityskokonaisuus.

Kupittaaalle kytkeytyy myös vahvasti Tunnin juna -hanke Turku-Helsinki. Myös Turun ratikkahanke liikkuu hitaasti eteenpäin. Ratikkahankkeen toteutuessa raitiovaunut kulkisivat Varissuolta Kupittaaan kautta satamaan.

Turku on jo kauan tehnyt mittavia toimia ilmaston hyväksi. Turku on, ja haluaa jatkosakin olla, ilmastotyössä kokoaan suurempi kaupunki ja suunnannäyttävä maailmalla. Turun hiilineutraaliustavoite on vuodessa 2029, jolloin kaupunki täyttää 800 vuotta. Turun toimet ilmaston hyväksi liittyvät voimakkaimmin liikenteen päästöjen vähentämiseen, luontokadon ehkäisemiseen ja Saaristomeren suojeleluun.

”Hyvät ystävät, kaupunki on monta ja silti yksi. Erilaisia tehtäviä ja kohderyhmiä

Kuvassa vasemmalta oikealle KTL:n puheenjohtaja Timo Mattila, Turun kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Mika Maaskola ja KTL:n sihteeri Jari Lehdonkivi. Kuvaaja Hanna Heinonen

Turku Music Hall Fuuga 2 by PES-Architects. Kuva ePressi-mediapankki: City of Turku.

Turku Science Park - Kupittaa Partnership Project 3. Kuva ePressi-mediapankki: City of Turku.

on valtava määrä, mutta päämäärä on yhteinen: hyvinvoivat asukkaat, yritykset ja ympäristöOlette nyt saaneet tuhden annoksen turkutietoa ja minun on aika lämpimästi kiittää. Toivotan teille antoisia

kokouspäiviä ja kaikille mieleenpainuvaa Turun vierailua. Menestystä myös teidän jokaisen työhän. Teette tärkeää työtä suomalaisen työelämän hyväksi. Kiitoksia!”

Liiton puheenjohtaja Timo Mattila. Kuvaaja Hanna Heinonen

Edustajakokouksen avauspuhe

Teksti PIRJETTA SIPIÄINEN-SALO

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n puheenjohtaja Timo Mattila piti edustajakokousväelle avauspuheen 70. edustajakokouksen alkajaisiksi. Alla oleva teksti mukailee alkuperäistä avauspuhetta.

”Arvoisat laajennetun edustajakokouksen kokousedustajat, kutsuvieraat, hallituksen jäsenet ja toimihenkilöt.”

Viimeksi olimme laajennetussa edustajakokouksessa Hämeenlinnan Aulangolla neljä vuotta sitten. Siellä laadimme suunta-aviivat liittomme tulevaisiksi neljäksi vuodeksi. Hämeenlinnassa tulivat valituksi liittomme uudeksi puheenjohtajaksi. Henkilövaihdosten myötä on organisaatioon mahdollista tuoda uusia työtapoja ja näkökulmia tehtävien hoitamiseen. Minulla alkuaika kului uuden työtehtävän ja työtapojen opetteluun, sekä vanhojen yhteistyöverkostojen vahvistamiseen ja uusien luomiseen.

Tämä neljä vuotta on mennyt nopeasti. Tuntuu kuin olisimme juuri olleet Hämeenlinnassa. Nuorena henkilönä aika kului hitaasti. Odotettiin 18 vuoden täysi-ikäisyyttä, jotta voisi käydä mehukaupassa laillisesti ostoksilla. Vanhempana vuodet kuluivat nopeasti ja huomaamme olevamme vanhimmassa ikäryhmässä työpaikoilla.

Nämä vuodet ovat olleet myös hyvin

mieleenpainuvia. Covid-19-koronaviruspandemia eli korona, valtasi Suomen ja koko maailman 2020. Silloin jouduimme oppimaan uusia työtapoja töissä ja yhdistystoiminnassa. Työnantajat joutuivat kehittämään pikaisesti etätyömahdollisuudet työntekijöilleen. Tässä he onnistuivat kohtalaisen hyvin, vaikka aluksi oli vaikeuksia päästä käyttämään etätyöpaikasta työpaikan ohjelmia ja tallennettuja kansioita. Työntekijöinä jouduimme opettelemaan uudet työtavat, kuten etätöiden tekemisen ja siihen liittyvät säännöt. Läsnäolokokouksia ei enää sallittu pitää. Etätöläisiltä kokoukset loppuivat kokonaan ja siirryttiin Teams-kokouksiin. Kaikilla ei kuitenkaan ollut etätyömahdollisuutta, ja tämä unohdetaan usein puhuttaessa tästä työelämän mullistuksesta.

Nykyään Teams-kokoukset ja etätö voidaan sanoa tulleen yhdeksi normaalin työnteon muodoksi. Etätöitä tehdään vaihtelevassa määrin. Monet työnantajat ovat tehneet paikallisia sopimuksia siitä, kuinka paljon työaika voidaan käyttää etätöihin.

Osa työnantajista on tehnyt etätöiden sallitusta määrästä päätöksiä ilman paikallista sopimista.

Työnantajan näkökulmasta etätö tuo mukanaan monenlaisia säästöjä. Suurin säästö tulee olemaan toimitilakustannusten pieneneminen. Etätöiden myötä on mahdollista tiivistää toimitiloja ja moni työnantaja miettiikin, miten ja millaisia työtiloja jatkossa tarvitaan.

Työntekijän näkökulmasta esimerkiksi Teams-kokouksilla on hyvät ja huonot puolensa. Etäkokoukset säästävät aikaa siirtäessä kokouspaikasta toiseen. Tosin välillä kyllä kaipaavat läsnäolokokouksia, koska Teams-kokoukset ovat mielestäni hiukan steriilejä. Kommunikointi eri ihmisten välillä on monipuolisempaa läsnäolokokouksissa. On myös kiva tavata kavereita kasvotusten kokousten merkeissä.

Kulunut puheenjohtajakauteni on ollut myös muulla tavoin kiinnostava. Viimeiset kunnallisen alan virka- ja työehtosopimukset saatiin neuvoteltua vasta lakkosarjan jälkeen.

Maisema Kakolanmäeltä. Kuvaaja Hanna Heinonen

Suomen suurimmissa kunnissa järjestettiin eri liittojen järjestämiä lakkoja. Lisäksi JUKO:n liitot osallistuivat lakkoihin kukin omilla resursseillaan. Itse pääsin lakkokenraaliksi Jyväskylässä JUKO/KTN:n kautta.

Tällä työtaistelulla saavutimme muita aloja rahallisesti paremmat sopimukset. Työehtosopimukset ovat kolmivuotisia ja sopimukseen kuului 5-vuotinen palkkaohjelma. Kunta-alan teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (TS) osalta yleiskorotukset sopimuksen ajalta olivat 6,47 % ja palkkaohjelman osalta 5 %. Sopimus sisälsi paikallisia järjestelyeriä ja palkkaohjelman korotukset, jotka eivät kohdistu jokaiselle henkilölle, vaan niiden kohdentamisesta neuvotellaan paikallisesti.

Sopimukseen kuului perälauta, jonka perusteella saimme sopimukseen tänä vuonna 0,3 %:n korotuksen.

Perälauta on vuoden 2023 ja 2024 korotuksiin. Perälauta tarkoittaa sitä, että mikäli teknologiateollisuuden, kemian perusteellisuuden ja auto- ja kuljetusalan työehtosopimusten korotuksien prosenttiosuus on keskiarvoltaan suurempi kuin kunnallisella alalla, niin sopimuksistamme neuvotellaan palkkojen osalta.

Myös liittomme tapa toimia muuttui pandemian aikana. Kokouksia, niin hallituksen kuin työvaliokunnan, pidettiin etänä ja

osittain hybridikokouksina Teamsin välityksellä. Kokeilimme myös pitää seminaarin hybridinä. Sen voi sanoa onnistuneen kohtalaisesti, vaikka järjestelyt tuottivat haasteita onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi. Etenkin ryhmätöiden tekeminen vaati enemmän järjestelyjä ja ennakoivalmistautumista.

Kokemuksista oppineena voin sanoa, että seminaarit, laajennetut edustajakokoukset sekä koulutus- ja neuvottelupäivät tulee pitää läsnäolotapahtumina, jotta niille asetetut tavoitteet saavutetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Näen kuitenkin, että liittomme toiminnassa yhden päivän kokoukset (työvaliokunnan-, hallituksen- ja väliedustajakokouksen kokoukset) voidaan pitää jatkossa joko Teams- tai hybridikokouksina. Tällä tavoin osallistujalta säästyy matkustamiseen kuluva aika ja liitto säästää järjestelykustannuksista. Syntyvät kustannussäästöt mahdollistavat panostuksen useampipäiväisiin seminaareihin ja muihin vastaaviin tapahtumiin.

Yhtenä erityisenä toimintamme haasteena viimeisen vuoden aikana on ollut yhdistyksemme internetsivut. Emme ole saanut palvelun tuottajalta tilaamaamme palvelua emmekä yhteyttä asian korjaamiseksi. Tästä syystä vanha hallitus päätti

kilpailuttaa verkkosivujen toteutuksen ja ylläpidon. Hallitus teki myös päätöksen uusien verkkosivujen toimittajasta. Näin edustajakokouksessa valittava KTL:n uusi hallitus pääsee heti alkutöikseen työstämään uusia verkkosivuja. Verkkosivujen sisältö on saatava kiinnostaviksi ja houkutteleviksi sekä samalla itse sivut helposti käytettäviksi.

Useat kunnat ja hyvinvointialueet ovat aloittaneet YT-neuvottelut, koska niiden taloudet ovat hyvin tiukalla. Jyväskylän kaupungin säästötavoite on 40 miljoonaa euroa, johon pyritään kolmessa vuodessa. Säästettävä summa vastaa noin 10 % kaupungin käyttötalousmenoista.

YT-neuvottelut koskevat koko henkilöstöä, ja maksimissaan 490 henkilöä. Tämä ei tarkoita kaikkien työntekijöiden irtisanomista, vaan säästöt voivat olla myös tehtävämuuksia, osa-aikaistamisia ja tehtävien yhdistämisä. Irtisanomisilta tuskin kuitenkaan vältytään.

YT-neuvottelut ovat kovia paikallisneuvotteluja, joissa luottamusmiehet joutuvat koviin. Toivotaan, että yt-kunnissa ei jouduta laajoihin irtisanomisiin.

"Näillä sanoilla toivotan kaikki läsnäolijat tervetulleeksi edustajakokoukseen tänne Turun Kakolaan. Tehkäämme edustajakokouksessa hyviä päätöksiä."

Kunniajäsenyys

Teksti KUNNIAJÄSEN BRITA SAHROS

Kunniajäseneksi voidaan sääntöjen mukaan nimetä henkilö, joka on ansiokkaasti edistänyt liiton toimintaa. Tällainen henkilö on myös usein toiminut yhdistyksessä merkittävällä tavalla. Yhdistys voi esittää kutsun henkilön kunniajäsenyydestä KTL ry:n hallitukselle. Virallisesti jäsenyys hyväksytään hallituksen esityksenä edustajakokouksessa.

Yllätyin täydellisesti saadessani tiedon, että oma yhdistykseni Pääkaupunkiseudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry on esittämässä minulle kunniajäsenyyttä. Käytännössä kunniajäsenyys tarkoittaa vapautusta jäsenmaksusta. Kunniajäsenenä saa myös kutsuja kunniavieraksi erilaisiin tilaisuuksiin mm. laajennettuun edustajakokoukseen.

Sain kutsun Turussa 23.9.2023 pidettävään laajennettuun edustajakokoukseen, jossa jäsenyys vahvistettiin. Kunniakirja ja ihanat kukat runsaiden onnittelujen kera tuntuivat hyvältä. Onhan kyseessä korkein mahdollinen huomio, minkä voin saada liitolta toiminnastani. Kiitän saamastani kunniaa kaikkia asiaan vaikuttaneita tahoja.

Itselleni ammattijärjestöön kuuluminen on aina ollut itsestään selvyys. Usein unohtuu kuinka mittavat parannukset työntekijöiden asemaan ja työoloihin on saatu yhdessä toimimalla ja jopa taistelemalla aktiivisten toimijoiden avulla eri vuosikymmenten aikana. Aktiiviseksi toimijaksi minut houkuteltiin 1990-luvulla. Lähdin kollegani mukaan Kuntien Teknisten Pääkaupunkiyhdistyksen vuosikokoukseen ja siitä alkoi hallitustyöskentely yhdistyksessäni. Toimin alkuun varajäsenenä, sitten varsinaisena jäsenenä ja lopulta puheenjohtajana. Oli hienoa työskennellä aktiivisessa porukassa ja tutustua uusiin ihmisiin kuin myös liittotason toimintaan. Puheenjohtajana oli helppo jatkaa yhdistyksen hyvää ja yhteistyökykyistä linjaa edellisten puheenjohtajien viitoittamalla tiellä.

Vuosien saatossa nimi Kuntien Tekniset jäi historiaan ja nykyään olemme Tekniikan

ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry. Keskusjärjestömme on ollut jo useamman vuoden ajan Akava. Oma yhdistykseni Pääkaupunkiseudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry on edelleen KTL ry:n suurin jäsenyhdistys. Jäseniä on 423 eri puolilla pääkaupunkiseutua.

Toimin myös KTL ry:n toisena varapuheenjohtajana. Hallitus- ja työvaliokuntatyöskentely olivat oleellinen osa tehtävän hoitamista. Toisen varapj:n vastuualueessa painottuivat erilaisten tapahtumien organisointiin ja käytännön järjestelyihin liittyvät tehtävät. Yhdessä Tiimin kanssa teimme paljon työtä tapahtumien onnistumiseksi. Tiimin jäsenenä toimivat johdollani eri pituisina jaksoina Eila Palojärvi, Jukka Sainio, Jyrki Similä ja Nina Saastamoinen.

Tiimin vastuulle kuului myös KTL Tiedottaa -lehden sisällön tuottaminen. Siitä vastasi päätoimittaja Eila Palojärvi. Lehti sai paljon kiitosta ja Eilan ammattitaito takasi laadukasta luettavaa.

KTL Tiedottaa -lehti on aina ollut oleellinen osa jäsenistöllemme suunnattua viestintää. Aika ajoin kuitenkin nousee kysymys, olisiko parempi siirtyä pelkästään digilehteen. Jäsenistölle suunnattujen kyselyiden perusteella paperilehti on kuitenkin pitänyt pintansa ja jatkaa edelleen.

Pitkäaikainen yhteistyö Eilan kanssa oli aina kaikissa rooleissa sujuvaa sekä mukavaa. Olin iloinen kuullessani, että myös hänelle on suotu kunniajäsenyys.

Tehtävien parissa on kulunut monia työntäyteisiä hetkiä. Aina on ollut kuitenkin antoisaa ja monesti myös hauskaa sekä rentouttavaa. Sain järjestötoiminnasta paljon eväitä myös päivätyöhöni. Olen kiitollinen, että olen saanut tehdä yhteistyötä monen upean henkilön kanssa. Ilokseni yhteydet toimivat edelleen, vaikka aktiivinen järjestötoiminta on osaltani päättynyt.

Yhteistoiminta vie asioita eteenpäin ja jokaisen osallistumisella on merkitystä.

Hyvää Joulun odotusta ja toimeliasta nelivuotiskautta kaikille toimijoille sekä jäsenistölle.

Brita Sahros. Kuvaaja Hanna Heinonen

Onnittelijoina Jari Lehdonkivi ja Timo Mattila. Kuvaaja Hanna Heinonen

Kakolaa VIPeille

Teksti JARI LEHDONKIVI

Kun kokousedustajat suunnittelivat liiton tulevia vuosia, kutsuvieraille oli järjestetty muuta ohjelmaa. Perinteisesti liiton puheenjohtaja on kiertänyt kutsuvieraiden mukana. Koska tällä 4-vuotiskaudella edunvalvonta on kuulunut puheenjohtajalle, hänellä oli tehtävänä edunvalvontavaliokunnan työskentelyn vetäminen. Tästä johtuen kutsuvieraiden isännäksi valikoitui tällä kertaa liiton sihteeri (Jari Lehdonkivi). Kierrokselle lähti mukaan myös kuvaaja Hanna Heinonen.

Kierros alkoi hotellin vastaanoton edestä. Kierroksen aluksi hankkimamme opas kertoi Turun lääninvankilan historiasta. Tarinoita kuunnellen kävelimme Kakolan vankilan portille, jossa opas kertoi muurien ulkopuolella olevista rakennuksista. Samalla saimme tietoa myös siitä, miten piha on muuttunut ja mitä uutta on rakenteilla.

Kakolanmäellä vankiloiden välissä on rakennus, jossa toimii kesäkahvila. Aikaisemmin talo on ollut vankilanjohtajan asuntona, mutta nykyisin se on

yksityisomistuksessa. Tähän rakennukseen oli tehty aikoinaan vartijoiden turvareitiksi tarkoitettu tunneli Kakolan sisältä. Myös eräs vanki löysi pakotunnelin vahingossa. Hän pääsi tunnelia myöden vankilanjohtajan hillokellariin ja sieltä edelleen rakennuksen sisälle. Kotona oli vain perheen lapsi. Yleisillä opaskierroksilla tästäkin aiheesta on tarkka hieno tarinansa.

Jatkoimme matkaa muurien sisäpuolelle. Opas kertoi tarinoita pakoyrityksistä ja siitä, miten vankila oli muuttunut aikojen saatossa. Eräskin tarina kertoi hienosta pakosuunnitelmasta, jonka vangit toteuttivat sopimanaan ajankohtana. Reitti kulki vankilan katolle. Pakenijoilla oli huonoa tuuria matkassa, sillä hetkeä aikaisemmin oli satanut lunta. Niinpä peltikatto oli erittäin liukas. Pako päättyi ennen kuin oli ehtinyt kunnolla alkaakaan siihen, että vangit huusivat katolla apua. Pelastusoperaatio ei ymmärrettävistä syistä ollut palokunnalle kiireellinen tehtävä.

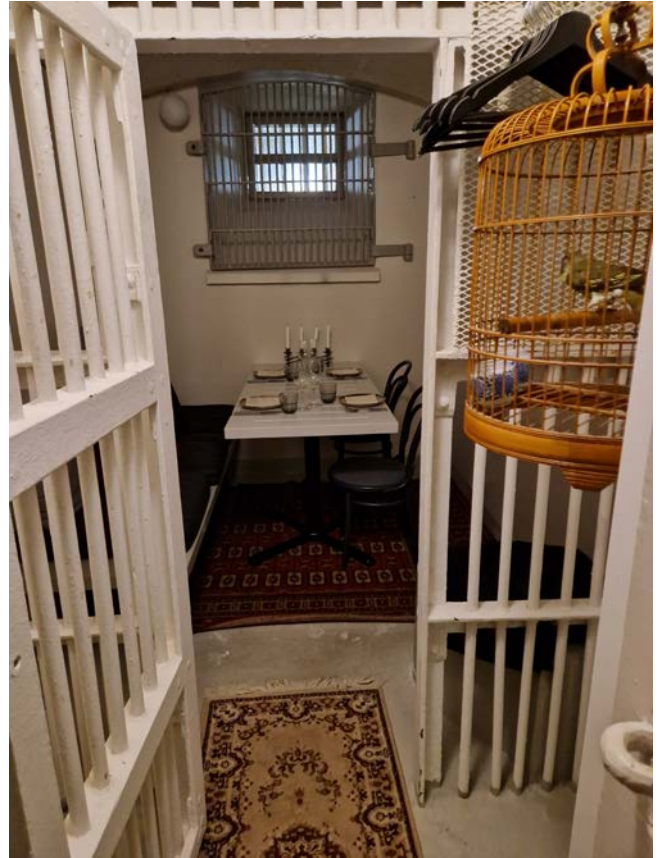
Vankilan käytävällä tarinat muuttuvat todeksi. Kuva Kirsi Kujala

Kutsuvieraat opastetulla kierroksella. Kuva Jari Lehdonkivi

Portaikollakin olisi omat tarinansa kerrottavana. Kuvaaja Hanna Heinonen

Selli alkuperäiskäytössä ja nykytilassa. Kuvat Jari Lehdonkivi

Näimme matkalla myös hienon Kakolan kylpylän lasien takaa. Houkutteleva allasbaari ja viihtyisän oloinen kokonaisuus oli kutsuva, mutta kierrokseen ei kuulunut kylpylän palvelut.

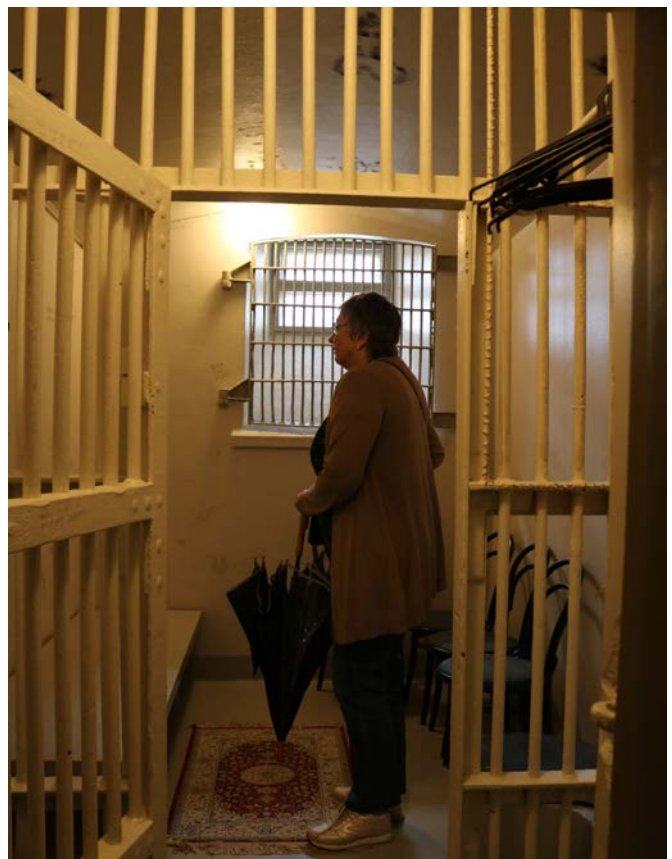
Pääsimme tutustumaan säilytetyihin selleihin. Kuljimme reittiä, mistä ei yleensä kuljeta. Olimme kuulemma niin fiksua porukkaa, että opas teki poikkeuksen reittiin.

Palasimme takaisin pihalle, jossa opas kertoi vankilan keittiöstä. Mieleen jäi eräs tarina, jossa luottovangeilla oli omia vapauksiaan ja tehtäviä. Aamupuuron tekevä vanki pääsi yksin ilman vartiointia keittämään puuroa isolla kattilalla. Yhtenä aamuna vartija sattui tulemaan tarkastukselle. Kaikki oli muuten hyvin, mutta hämmennystä herätti kattila tai oikeastaan tynnyri, missä puuro valmistettiin. Valmistuksen alkajaisiksi tynnyriin laitettiin vettä lämpiämään. Sinä aamuna vartija löysi vankin kylpemässä puurotynnyrissä, kun vesi oli lämmennyt miellyttäväksi. Vanki ei pitänyt asiaa ihmeellisenä, koska hän kertoi tehneensä näin jo monien vuosien ajan.

Jatkoimme matkaa. Kuulimme lisää tarinoita niin rakennuksista kuin vangeistakin. Ihastelimme rakennusten arkkitehtuuria, josta opas kertoi hienoja tarinoita. Valitettavasti en voi kertoa niitä, koska Kakolan salaisuudet selviävät vain opasteilla kierroksilla.

Lopuksi siirryimme entiseen Kakolan kirkkoon, joka on nykyään kokous- ja juhlatilana. tarinat historiasta, useista vangeista, henkilökunnasta ja avustavista yksityishenkilöistä loihdittiin silmiemme eteen kuvien kera.

Toivottavasti kutsuvieraat nauttivat vähintäänkin yhtä paljon Kakolan VIP-kierroksesta kuin minä.

Kunniajäsen Brita Sahros halusi tehdä sellitarkastuksen. Kuvaaja Hanna Heinonen

Kaikki tallella vielä kierroksen jälkeenkin. Kuvaaja Hanna Heinonen

Kirkkoa käytetään nykyään kokoustilana. Kuva Tapani Söderberg

Laajennettu edustajakokous Turku 22.–24.9.2023

Mitä viikonlopusta jäi kokouksen puheenjohtajan mieleen?

Teksti LAAJENNETUN EDUSTAJAKOKOUKSEN PUHEENJOHTAJA KATI KANKARE

Laajennetun edustajakokouksen puheenjohtaja Kati Kankare. Kuvaaja Hanna Heinonen

Laajennetun edustajakokouksen toinen sihteeri Iris Vikman, keskellä puheenjohtaja Kati Kankare ja vierellään ensimmäinen sihteeri Jari Lehdonkivi. Kuvaaja Hanna Heinonen

Valitun KTL ry:n puheenjohtajan Timo Mattilan kiitospuhe. Kuva Tapani Söderberg

IHMISET, aivan huikeita naisia ja miehiä, HUIPPUTYYPPEJÄ!

Yhdistyksemme päätti kesällä 2021 olla ehdolla laajennetun edustajakokouksen järjestäjänä v. 2023. Muita yhdistyksiä ei tainnut ilmoittautua, joten me Suomen Turust saatiin järjestämisvastuu. Kesän 2023 kokouksessa pohdimme löytyykö omasta yhdistyksestä puheenjohtajaa kokoukseen, meidän miehet (Tervonen, Lehdonkivi, Myllärinen), kun ovat itsensä myyneet KTL:n toimintaan ja näin estyneitä. Arpa siis lankesi meille muille ja pienen pohdinnan jälkeen muiden ilmoittaessa halukkuutensa tehdä muita töitä viikonloppuna, päätin suostua. Siinä kohtaa kokous oli vielä reilun parin kuukauden päässä, mutta mielessä häivähti ajatus, mihin sitä taas onkaan lupautunut. Itselläni ei ollut yhdenkään kokouksen osallistumishistoriaa takana. Onneksi meillä on yhdistyksessä noita konkareita, joista oli suuri apu selvittää minulle virallisempaa puolta kokouksen etenemisestä. Puhtaalta pöydältä sai tämän edustajakokousmatkan aloittaa ja suoraan puheenjohtajana. Tai no, pitihän tietysti puheenjohtaja kokouksessa valita

virallisesti, ennakkobuukkaus toteutui. Ja niin lähdin kohti uusia haasteita.

Istut kaikkien eteen puheenjohtajan paikalle, tunnet monta odottavaa katsetta.... ja siitä se sitten lähti. Puhun paljon eri ihmisten kanssa, koulutan ihmisiä työssäni, mutta nyt olin uuden edessä, vetää kokousta hieman vieraasta asiasta. Onneksi olitte te, kokousedustajat, saatiin asiat kohta kohdalta vietyä eteenpäin yhdessä, keskustellen, päättäen.

Valiokuntatyöskentelyyn oli herra(t) fortuna arponut hyvät työryhmät, paljon keskustelua ja kiperiä kysymyksiä, jopa aikatauluja venytellen saatiin asiat kasaan ja ansaitulle hetken huilitauolle ennen illan päätapahtumaa illallista Turun linnassa.

Sunnuntaina päivä valkeni selkeänä, puheenjohtaja ymmärsi juoda illallisella sitä kuulua välivettä useaan otteeseen, jotta ajatus pysyy kirkkaana kirkossa. (Kokouksena toimi Kakolan vankilan vanha kirkkosali, joka nykyisinkin vielä hoitaa samaa virkaa, mutta kokoaa kansaa myös kokouksena). Edessä oli isoja linjauksien päätöksiä seuraavalle nelivuotiskaudelle ja uuden puheenjohtajan valinta johdattamaan näitä linjauksia käytäntöön. Porkkanoita ei talouden puolesta ole tiedossa nelivuotiskaudelle, mutta hyvillä ja eteenpäin katsovilla edunvalvonnan, jäsenpalvelun ja viestinnän linjauksipäätöksillä, voi myös talouspuoli

parantua, kun yhdistykselle saadaan näkyvyyttä ja houkuttelevuutta. Vetovoimaa ja pitovoimaa, molempia kokouksen päätöksillä tavoiteltiin.

Sunnuntaina kokous huipentui uuden puheenjohtaja vaaliin. Puheenjohtajaehdokkaat, Timo Mattila ja Jari Lehdonkivi, saivat kumpikin vielä minuutin aikaa saarnatuolista kertoa kuulijoille, miksi he ovat oikea valinta johtamaan KTL:n seuraavaa nelivuotiskautta. Ja vaiherikkaan äänestyksen, äänten laskennan ja tulosten virallisen tarkastuksen jälkeen, uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Timo Mattila. Onnea Timolle vielä kerran.

Kiitos. Se tulee näin lopuksi mieleen. Sain jo kokousviikonloppuna useamman ihanan palautteen puheenjohtajana toimimisesta. Omalla persoonalla, tyyliillä ja aitona itsenä, kun heittäytyy mukaan, yleensä asiat hoituu. Ja niin kävi nytkin. Mutta yksin ei onneksi tarvinnut matkaa tarpoa, meidän yhdistyksen hallituksen huikeat ihmiset, teki kokousviikonlopusta onnistuneen.

Kokouksen puheenjohtaja Kati Kankare

Edunvalvontavaliokunnan vetäjä Timo Mattila. Kuvaaja Hanna Heinonen

Edunvalvonta edellä

Teksti EDUNVALVONTAVALIOKUNNAN VETÄJÄ TIMO MATTILA

Edunvalvontavaliokunta kokoontui pohdimaan edunvalvonnan tilaa liittomme näkökulmasta. Valiokuntatyöskentelyyn, joka toteutettiin laajennetussa edustajakouksessa Turun Kakolassa, osallistui 12 henkilöä eri puolilta Suomea. Keskustelu valiokuntatyöskentelyssä oli avointa ja vilkasta, ajoittain jopa polveilevaa. Mietimme avoimesti, miten voisimme parantaa toimintaamme edunvalvonnan osalta. Valiokunnassa kaikki pääsivät esittämään mielipiteensä ja kaikkia pyrittiin kohtelemaan tasapuolisesti.

Valiokunnan työskentelyssä havaitsin,

että osa keskusteluun osallistuvista oli perehtynyt hyvin valiokuntatyöskentelyyn. Osalle asiat olivat vielä hieman vieraita. Valiokuntaan oli valikoitunut konkareita, jotka tiesivät edunvalvonnasta paljon, sekä aivan uusia henkilöitä, joilla ei ollut aikaisempaa kokemusta valiokuntatyöskentelystä. Osa uusista henkilöistä ei ollut sisäistänyt järjestöhimmeilämme, jonka ymmärtämisessä kokeneillakin on joskus tekemistä. On hyvin ymmärrettävää, että uusilla henkilöillä menee hetki asioiden omaksumiseen, mutta on myös varmaa, että uudet osallistujat oppivat

järjestökentän kiemurat pikkuhiljaa.

Minusta on hyvä asia, että perehtyneet konkarit voivat opettaa valiokuntatyöskentelyä uusille henkilöille. Uudet henkilöt voivat tuoda tuoreita ajatuksia, miten edunvalvontaa voitaisiin kehittää, ja siten saada vietyä meille tärkeitä asioita eteenpäin. Valiokuntatyöskentelyssä ajaututtiin välillä myös hiukan sivuraiteille, sillä keskustelimme myös tiedottamisesta, KTL Tiedottaa -lehdestä ja jäseneduista. Saimme oman valiokuntatyömme valmiiksi siitäkin huolimatta, että ajautuimme osittain toisten valiokuntien aiheiden pariin.

Jäseniemme edunvalvonta useamman neuvottelujärjestön sateenvarjon alla.

Pitkän tähtäimen toiminnan linjaukset vuosille 2024–2027

Laajennetussa edustajakokouksessa päätettiin seuraavan nelivuotiskauden edunvalvonnallisista linjauksista.

Tekniikan ja Erytysalojen Ammattilaiset KTL ry:n tärkein tehtävä on edunvalvonta. Edunvalvontaa ja sen seuraamista terävöitetään seuraavalla hallituskaudella.

Liittomme jäsenten edunvalvonta hoidetaan Tekniikka ja Terveys KTN ry:n ja Tekniikan Asiantuntijat KTK ry:n kautta. Tekniikka ja Terveys KTN ry on Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n, joka toimii kunnallisen alan pääsopijajärjestönä, jäsenjärjestö. JUKO ry:n kautta KTN ry edustaa kuntien, hyvinvointialueiden, kuntayhtymien, kunnallisten osakeyhtiöitten ja valtion palveluksessa olevia teknisen ja muun erikoiskoulutuksen saaneita teknisiä toimihenkilöitä ja asiantuntijatehtävissä tai esimiesasemassa toimivia työntekijöitä.

JUKO ry neuvottelee kunta- ja hyvinvointialueen työehtosopimuksista KVTES:in, TS:n, HYVTES:in (huom. liite 7 on entinen TS-sopimus) ja SOTE-sopimuksen yhdessä Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n kanssa.

KTN ry neuvottelee pääsopijajärjestö JUKO ry:n osana keskus-tason virka- ja/tai työehtosopimuksista yhdessä Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat KT:n kanssa. Energiateollisuus ry:n ja Avaintyönantajat ry:n kanssa KTN ry neuvottelee työehtosopimuksen suoraan.

Tarvittaessa jäsenistömme edunvalvontaa voidaan hoitaa myös neuvottelujärjestö Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry:n kautta. KTK ry vaikuttaa YTN ry:n jäsenjärjestönä mm. Energiateollisuuden ylempien toimihenkilöiden ja yksityisen laboratorioalan sopimuksiin. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osalta

Kokka kohti työmarkkinahaasteita.

neuvotteluja hoidetaan mm. YTN ry:n kautta.

Liitossamme edunvalvonnan toteuttamisvastuu on puheenjohtajalla yhdessä hallituksen kanssa. KTL ry:n hallitus valitsee päätöksellään osallistujat valtakunnallisiin toimieliimiin.

Puheenjohtaja seuraa valtakunnan neuvottelutoimintaa ja raportoi siitä hallitukselle. KTL ry tukee neuvottelutahoja valtakunnallisten sopimusten valmisteluissa, viestii paikallisista epäkohdista sekä asettaa omia tavoitteitaan tuleville neuvottelukierroksille.

KTL ry:n hallitus seuraa paikallisneuvotteluita ja niistä saatuja tuloksia, sekä edunvalvonnan toimivuutta paikallisesti. KTL ry kannustaa jäsenistöä osallistumaan KTN ry:n paikallisyhdistysten kautta paikalliseen vaikuttamiseen ja alueellisten verkostojen työkentelyyn. KTL ry:n tukee myös luottamusmiesten verkostoitumista.

Tärkeänä tavoitteena on lisätä ja vahvistaa KTL ry:n näkyvyyttä.

Edunvalvontavaliokunnassakin työskennelleitä kokousedustajia kuuntelemassa työskentelyn tuloksia. Kuvaaja Hanna Heinonen

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

KTL ry huolehtii jäsenistönsä edunvalvonnasta mm. tuomalla tietoa kehittämistarpeista luottamusmiesjärjestelmään, jotka edistävät luottamusmiestoimintaa. KTL ry rohkaisee jäseniä ottamaan yhteyttä luottamusmieheen, paikallisyhdistykseen tai liiton hallitukseen erilaisissa paikallisissa edunvalvontatilanteissa.

Liitto kannustaa paikallisyhdistyksiä aktiiviseen vuorovaikutukseen jäsenistönsä kanssa, sekä tuomaan asioita liiton hallitukseen matalalla kynnyksellä. Lisäksi paikallisyhdistyksiä kannustetaan yhdistämään voimansa ja osallistumaan KTL ry:n järjestämiin tapahtumiin.

Liiton hallitus seuraa aktiivisesti sekä valtakunnallisten tes-neuvottelujen että paikallisneuvottelujen tuloksia ja edunvalvonnan toimivuutta. Hallituksen kokouksiin kutsutaan KTK ry:stä ja JUKO ry:stä asiantuntijoita kertomaan ajankohtaisista työmarkkina-asioista.

KTL ry tukee neuvottelujärjestöjä valtakunnallisten sopimusten valmisteluissa ja viestii paikallisista epäkohdista. KTL ry:n hallitus laatii suunnitelman ja toteuttaa sitä liiton edunvalvonnan kehittämisessä ja edunvalvontatavoitteiden eteenpäin viemisessä. Se päättää suunnitelmallisesti hallituksessa liiton seuraavan neuvottelukierroksen edunvalvontatavoitteensa, jotka se vie KTK ry:n hallitukselle edelleen esitettäväksi KTN ry:n kautta JUKO ry:lle.

KTL ry:n hallituksen näkemys on myös ollut, että työntekijäjärjestöjen yhteistyötä pitää parantaa.

KTL ry:n hallitus laatii vuoden 2024 aikana suunnitelman liiton näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi seuraavalle nelivuotiskaudelle. Hallitus seuraa tavoitteiden toteutumista laadituin mittarein. Yhtenä toimenpiteenä on pitää kiinni ja lisätä liiton edustusta edunvalvontaan liittyvissä toimielimissä. KTL ry:n viestintästrategin tulee myös tukea näitä tavoitteita.

Edunvalvonnan toteutumisen kannalta jäsentietojen ajantasaisuus on tärkeää.

Edunvalvontakoulutus ja tiedottaminen

KTL ry:n vuosittaisessa edunvalvontapainotteisessa seminaarissa jatketaan liiton hallitukselle, luottamusmiehillä ja paikallisyhdistysten jäsenille järjestettäviä edunvalvontaan liittyviä koulutuksia. Hallitus kehittää aktiivisesti seminaarien sisältöä ja ohjelmaa.

Hallituksen jäseniä kannustetaan osallistumaan tarjolla olevaan ay-koulutukseen ja edunvalvonnasta käytävään keskusteluun. Vuosittain järjestettävät työmarkkina- ja yhteistoimintaseminaarit ovat hyviä tilaisuuksia tiedon hankkimiseen edunvalvontatyöskentelyä varten. Jatketaan hallituksen jäsenten tasapuolista osallistumisen tukemista näihin seminaareihin.

Toteutetaan yhdistysten toimihenkilöille kohdennettu verkkokoulutus.

Teksti Pirjetta Sipiläinen-Salo

Edustajakokous edustajat kuuntelevat Jäsenpalvelut-valiokuntatyöskentelyn tuloksia. Kuvaaja Hanna Heinonen

Edustajakokouksen linjaukset Jäsenpalveluiden toiminnasta

Laajennetussa edustajakokouksessa Jäsenpalvelut-valiokunta keskusteli 10 hengen ryhmässä jäsenpalveluiden tulevaisuudesta. Pidimme tärkeänä tehdä Jäsenen opas heti ensimmäisenä vuotena, jotta saisimme sen uusille nettisivuillemme tulostettavassa muodossa. Oppaassa olisi kerrottuna mm. mitä etuja saat, kun liityt meihin, jäsenmaksun määrä, edunvalvonnasta lyhyesti ja kuka voi liittyä meidän liittoomme. Keskustelimme myös siitä, että Jäsenen oppaan suunnittelisi ulkopuolinen tekijä.

Mietimme, että KTL:ssä olisi oma uuden jäsenen liittymislahja, jonka antaisimme, kun jäsen liittyy meille. Lahjan pitäisi olla haluttu, käytännöllinen ja nuorekas.

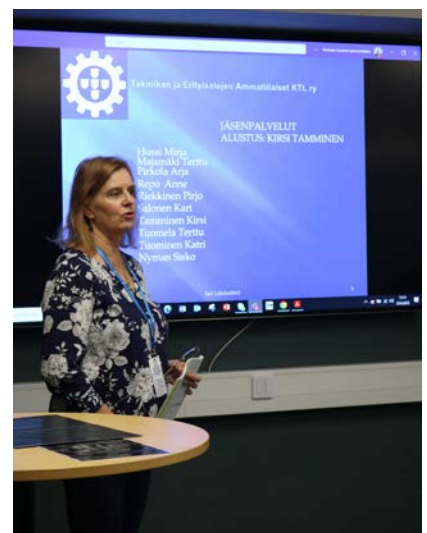
Monet ryhmän jäsenistä ehdottivat, että meidän liittoomme pitäisi mainostaa

netissä, siellä missä nuoret ovat paikalla. Nuorista keskusteltaessa nousi esiin myös opiskelijajäsenyys, jota haluttaisiin edistää. Seuraavana nelivuotiskaudella hallituksella onkin vaativa tehtävä miettiä, miten saamme nuoria ja muita henkilöitä liittymään meihin.

Teksti Kirsi Tamminen Jäsenpalveluiden valiokunnan vetäjä

Valiokunnan jäsenen Mirja Hussin mietteitä

Olen ollut näiden samojen asioiden äärellä liiton seminaareissa ainakin jo viidesti. Mieleen hiipii pieni turhautuminen. Samoja hyviä ideoita tuli jäsenhankinnan kehittämisestä, uusien jäsenten hankinnasta ja näkyvyyden lisäämisestä työpaikoilla. Itseni

Jäsenpalvelut-valiokunnan vetäjä Kirsi Tamminen. Kuvaaja Hanna Heinonen

lisäksi varmaan moni muukin oli pettynyt siihen, että asiat eivät ole edenneet ideointi- ja suunnittelutasolta mihinkään.

Nettisivuja mietimme käyttäjän näkökulmasta. Vierailimme muiden liittojen sivuilla ja totesimme, että usealla heti ensimmäisellä sivulla pongahti esiin teksti Liity jäseneksi. Meillä menee aikaa liityntäkaavakkeen etsimiseen ja tämä ei ole hyvä juttu. Pitäisi olla myös tulostettavissa oleva mainos/liittymiskuponki, jolla voisimme kosiskella uusia mahdollisia jäseniä. Netistä kyllä löytyy kaikki, mutta eihän kukaan niitä lähde hakemaan ilman hyvää tärppiä. Liittymislahja vahvistaisi mielestäni mielikuvaa siitä, että uusi jäsen on tervetullut.

Asioita, joita pitäisi paremmin mainostaa, ovat liittoon liittymisen taloudelliset hyödyt. Vapaa-aika on nykyään hyvin arvostettua ja meillä vapaa-ajan tapatuvavakuutus sekä matkavakuutus, joka korvaa myös mukanamme matkustavat alaikäiset lapsemme. Nämä ovat ihan mahtavia juttuja!

Niin ja se oikeusturva. Siitä saisi olla helposti löydettävissä esimerkkejä, mitä se meidän jäsenillemme käytännössä tarkoittaa. Moni työntekijä elää harhaluolossa, että hänellä on kattava oikeusturva työnantajan puolesta. Näin ei kuitenkaan ole ihan kaikissa asioissa.

Näistä asioista puhuimme ja toivoimme ihan oikeasti, että asiat etenisivät. Porukka oli mukavaa ja aktiivisesti hommassa mukana. Mietintä oli kovaa, miten saadaan uudet innostumaan ay- toiminnasta. Jäsenmäärää ja toimintaamme uhkaa myös kuntien suuntaus yksityistää osaa toiminoistaan. Jäsenistöstä toiset kokevat epävarmuuden aiheuttamaa uupumista.

Pöydän ääressä istuneet ryhmämme jäsenet alkavat olla sitä ikäluokkaa, että osalla on jo aamukampa ja osa miettii, koska sen aamukamman hankkii. Jäljellä olevat työvuodet mahtuvat yhden käden sormiin. Kokemuksen puutteesta ryhmäämme ei ainakaan voi syyttää.

Teksti Mirja Hussi

Jäsenedut-valiokunnan työskentelystä jalostuivat liiton jäsenpalveluiden linjaukset sekä ensi vuoden toimintasuunnitelma.

Pitkän tähtäimen toiminnan linjaukset vuosille 2024–2027

Sen lisäksi, mitä esitettiin jo toimintasuunnitelmassa vuodelle 2024, päätettiin

Esitteen ulkoasu kiinnittää huomion.

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

Yhdistysten tarvitsemia palveluja kehitetään tarpeita vastaaviksi. Yhdistysten jäsenasioiden hoitajien tulee saada pääsy KTK:n jäsenrekisteriin oman yhdistyksen jäsenten osalta. Tällöin yhdistyksillä on aina saatavilla ajantasaiset tiedot.

Uusille jäsenille tehdään Jäsenen opas, joka pitää sisällään esitteen liiton toiminnasta. Se on saatavilla painettuna ja tulostettavissa uusilla nettisivuilla.

laatia jäseneduista tietopaketti verkkosivuille. Jäsenille suunnattuja palveluja tullaan markkinoimaan aktiivisesti verkkosivuilla ja uusille verkkosivuille laaditaan usein kysytyä palsta.

Hankitaan laadukkaita ja hyödyllisiä jäsenutuotteita, jotka vahvistavat positiivista mielikuvan liitosta ja yhdistyksistä.

Liiton ja yhdistysten uusille toimihenkilöille on järjestettävä tukiverkko, jotta he

eivät tuntisi olevansa yksin uusissa haasteissa.

Hallitus seuraa jäsenmäärän kehitystä 4 kertaa vuodessa.

Näillä eväillä liiton jäsenpalveluiden tasoa nostetaan ja tehdään entistä helpommaksi liittyä liittoon ja tulla mukaan sen aktiivitoimintaan.

Teksti Pirjetta Sipiläinen-Salo

Viestinnän ja tiedottamisen uudet tuulet

Niin pitkään kuin jaksan muistaa, on edustajakouksissa lyhyen tikun saajat päätyneet viestintävaliokuntaan. Viestintää ei todellakaan ole koettu liiton toiminnan kannalta merkitykselliseksi, saati sitten mielenkiintoiseksi asiaksi.

Tänä vuonna kaikki oli toisin. Valiokunta oli paikalla täysilukuisena ja työskentely oli innostunut.

En osaa sanoa, oliko taustalla jäsenkyselyn viestintään liittyneet kysymykset, vaiko ylipäätään viestinnän merkityksen ymmärtämiseen herääminen. Tuskin kuitenkaan työtilaksi valikoitunut Kakolan vanha kirkkosali siitäkin huolimatta, että keskustelua häiritsi huono akustiikka, joka toimi hyvin

vain yhteen suuntaan.

Valiokunnan tehtävänä oli aikaansaada pohjaesityksestä viestintää koskevat linjat liiton seuraavalle nelivuotiselle toimintakaudelle, sekä konkreettiset ensi vuonna toteutettavat toimenpiteet. Valiokunnan työtä vetämään asetettuna ja Liiton viestinnästä kuluneen nelivuotiskauden vastanneena varapuheenjohtajana, olin tyytyväinen ryhmääni. Vetäjänä minun ei todellakaan ollut tarpeen rohkaista ryhmää työn alkuun. Pikemminkin päin vastoin. Asian esittelyn jälkeen valiokunta keskusteli, väitteli, perusteli, puolusteli ja lopulta rakensi yhteisen näkemyksen kokoukselle esitettäväksi.

Viestinnän merkitys liitolle nähtiin hyvin selkeästi. Viestinnän rooli on tärkeää liiton menestykselle ja kasvuille, sekä myös menehtymiselle. Meidän on korkea aika ryhtyä sanoittamaan selkokielelle omaa rooliamme työmarkkinoiden laatikkoleikissä. Meidän tulee perustella jäsenillemme tarjoamamme ”ulkoistetun” edunvalvonnan vaikuttavuutta, sekä kyetä vakuuttamaan keskiavertojäseniämme nuoremmat ikäluokat järjestäytymisen tuloksellisuudesta, eli niistä ilmeisistä työelämän parannuksista, joita me kaikki, ja varsinkin nuoremmat työntekijät, pidämme jotenkin itsestään selvinä. Asiaita, joita odotamme tulevaisuuden tuovan roppakaupalla lisää ilman,

Viestintävaliokunnan vetäjä Eva-Kisa Karlsson. Kuvaaja Hanna Heinonen

Edustajakokousväki keskustelee viestintävaliokunnan esityksistä. Kuvaaja Hanna Heinonen

Hyvä viestintä, parempi mieli.

että joku tekee jossakin jotakin ilman kenenkään henkilökohtaista sen enempää rahallista kuin ajallistakaan panosta.

Viestintävaliokunnan viesti kokoukselle oli kirkas: meidän on tehtävä itsellemme selväksi olemassaolomme tarkoitus ja tavoite, jotka on kerrottava myös nykyisille ja uusille tuleville jäsenillemme. Me vaikutamme itse viestinnän onnistumiseen ja epäonnistumiseen liittona, paikallisina yhdistyksinä sekä työpaikoilla luottamusmiehinä ja yksittäisinä työntekijöinä.

Viestintävaliokunnan aktiivinen ja keskustelevala tunnelma välittyi valiokunnan esityksen kautta kokousedustajiin. Viestintä puhutti myös koko edustajistoa!

Väistyvä varapuheenjohtajana nautin kokousedustajien keskustelusta. Olin suunnattoman iloinen minulle läheisen viestinnän herättämästä mielenkiinnosta, sekä kokousväen aktiivisesta otteesta. Tämä oli kerrankin edustajakokous, jossa otettiin matalalla kynnyksellä kantaa, kyseenalaistettiin, haettiin vastauksia kysymyksiin, tehtiin rakentavia ehdotuksia ja lopulta päädyttiin kokosalin voimin yhteiseen ratkaisuun.

Kiitokset teille kaikille!

Teksti viestintävaliokunnan vetäjä Eva-Lisa Karlsson

Muita toiminnan linjauksia 2024–2027

Toimintakauden alussa päivitetään liiton viestintästrategia, toimeenpano. Viestinnän kohdentamisen painopisteet suunnitellaan vuositason toimintasuunnittelun yhteydessä. Hallitus seuraa viestinnän toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Toimintakaudella toteutettavia hankkeita on esimerkiksi vuoden 2023 aikana aloitettu liiton verkkosivujen uusinnan viimeistely. Uusien verkkosivujen profiilia korostetaan ajankohtaisen viestinnän välineenä. Sivuja markkinoidaan aktiivisesti lehdessä vuoden 2024 aikana.

Verkkosivujen toiminnan vakiinnuttua paperisen lehden toimitamisesta luovutaan hallitusti. Sisällön tuottaminen jatkuu pelkästään verkkosivuilla.

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

Viestintästrategia päivitetään. Strategian mukaisesti viestinnän keinoin lisätään näkyvyyttä ja parannetaan liiton toiminnan vaikuttavuutta. Strategisesti tärkeiksi tunnistettujen toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan luodaan mittaristo.

Liiton viestintäkanavia vuonna 2024 ovat neljä kertaa vuodessa ilmestyvä KTL tiedottaa -lehti sekä liiton verkkosivut. Vuoden 2024 aikana hyödynnetään lehteä liiton ja sen tarjoamien jäsenetujen markkinointiin. KTL tiedottaa -lehden sisältöä suunnataan nykyistä enemmän jäseniä kiinnostavien asiasisältöisten artikkeleiden julkaisuun sekä paikallisen toiminnan esittelyyn. Lehden viimeinen ilmestymisvuosi on 2024.

Vuonna 2023 käynnistetty liiton verkkosivujen uudistus viimeistellään. Uudistuksen tavoitteena on saada liitolle enemmän näkyvyyttä verkkosivujen avulla, sekä parantaa sivujen toiminnallisuutta erityisesti yhdistysten ja jäsenistön tarpeita vastaavaksi. Verkkosivujen uudistuksen ja uusien verkkosivujen ylläpidon yhteyshenkilö toimii liiton hallituksen edustaja työvaliokunnassa. Hallitus seuraa uusien verkkosivujen toiminnallisuutta ja sisällöllisyyttä.

Liiton varapuheenjohtaja toimii lehden ja verkkosivujen vastuullisena päätoimittajana. Lehden ja valmistuvien verkkosivujen sisällön tuottamisesta vastaa tehtävään nimetty henkilö.

Liiton näkyvyyttä parannetaan toteuttamalla vuonna 2022 luonnosteltu Jäsenen opas. Opas toteutetaan osana verkkosivuston uudistusta. Opas palvelee sekä nykyisiä että potentiaalisia uusia jäseniä. Liiton näkyvyyttä lisätään myös tuottamalla yhdistysten käyttöön liiton toimintaa kuvaavia julisteita.

Yhdistysten jäsenille toteutetaan kohdennettu kysely liiton toiminnan kehittämisen ja erityisesti toiminnan vaikuttavuuden kartoittamiseksi. Kysely toteutetaan sähköisenä.

Toimintakaudella 2024–2027 liitto tuottaa sekä omaan että yhdistysten käyttöön monipuolista liiton tunnettavuutta lisäävää ja viestintää tukevaa markkinointimateriaalia. Tällaista materiaalia voivat olla esimerkiksi liiton toiminnasta kertovat esitteet, julisteet ja jäsentuotteet.

Liiton viestintää koordinoi varapuheenjohtaja. Sisältöä tuotetaan tarvittaessa ostopalveluna.

Teksti Pirjetta Sipiläinen-Salo

Laajennetun edustajakokouksen talousvaliokunta

Talousvaliokunnan vetäjä Jouko Tervonen. Kuvaaja Hanna Heinonen

Edustajakokouksen edustajat kuuntelevat talousvaliokuntatyöskentelyn tuloksia. Kuvaaja Hanna Heinonen

Laajennetussa edustajakokouksessa talousvaliokunta käsittelee liiton hallituksen tekemiä esityksiä tulevan nelivuotiskauden taloussuunnitelmasta ja seuraavan vuoden budjetista. Edustajakokousedustajat ja liiton hallinnon edustajat oli jaettu valiokuntiin osin omien toiveiden mukaan ja osin valiokuntien osallistujamäärien tasoittamiseksi.

Talousvaliokunnalle oli hallituksen esittämä taloussuunnitelma melkoisen huolestuttava. Nyt päättyvän nelivuotiskauden kuluessa on liiton normaalia jäsenmaksua maksavien jäsenten lukumäärä pudonnut noin 450 henkilöllä. Tulevalla nelivuotiskaudella näkyvät jäsenmäärän kehityksestä ovat samansuuntaiset eli vähenevä.

Valiokuntatyöskentelyn alussa todettiin myös virhe taloussuunnitelman lähtötiedossa, nimittäin ensimmäisen vuoden jäsenmaksutuloissa ja sen seurauksena myös muilla vuosilla. Keskustelussa todettiin, että ne jäsenmaksutulot pitää korjata taloussuunnitelmaan. Valiokunnassa käytiin vilkasta keskustelua siitä, miten tilannetta voitaisiin korjata eli millä keinon liiton jäsenmäärän lasku käännettäisiin nousuun tai vähintäänkin pysymään nykyisellä tasolla. Pohdittiin keinoja, joilla jäsenmäärää voitaisiin lisätä tulevina vuosina. Valiokunta mietti sitä, ovatko taloussuunnitelmaan sisällytetyt resurssit liiton viestinnän ja verkkosivujen kehittämiseen riittävä

keino kääntämään jäsenkehitystä parempaan suuntaan.

Valiokunta piti hyvin huolestuttavana sitä, että tuleva nelivuotiskausi on kumulatiivisesti laskien melko suuresti alijäämäinen. Toiminta ei voi kovin pitkään jatkua sillä tavoin, että liiton tulorahoitus eli jäsenmaksutulot eivät riitä kattamaan liiton menoja. Valiokunta näki, että ellei jäsenmäärän kehitys käänny suotuisammaksi, tulee liiton toimintaa sopeuttaa käytettävissä oleviin resursseihin.

Talousvaliokunnan vetäjä Jouko Tervonen

Eva-Lisa Karlsson ja Kari Tornainen puivat valiokuntatyöskentelyn tulosta. Kuvaaja Hanna Heinonen

Talousvaliokunnan jäsenen Kari Torniaisen mietteitä

Turussa kun oltiin, niin turkulaisittain mentiin. Aikataulutus Turussa on jotain aivan omantakeista. Ohjeistuksen mukaan valiokuntatyöskentely alkoi tasalta, viisitoista yli, kaksikymmentä yli tai sitten, kun kaikki ovat paikalla. Tätä ohjetta noudattaen myöhästyin talousvaliokunnan työskentelyn aloituksesta. Myöhästymiseni kostautui, sillä muut jäsenet olivat yksimielisesti nimenneet minut työryhmän puheenjohtajaksi (kiitos siitä).

Itse talousvaliokunnan työskentely oli sopuisaa ja sujuvaa. Jouko Tervonen (talouspäällikkö) oli alustavasti laatinut excel-taulukot, joiden avulla sukelsimme numeroiden sekaan.

Talousvaliokunta tutki menneitä ja ennusti tulevaisuutta. Tarkastelussa olivat aiemmat toteutuneet tulot ja menot sekä tulevaisuuden ennustetut tulo ja menot.

Pääomatulojen ennustaminen oli huomattavasti helpompaa, kuin jäsenmaksuista kertyvien tulojen ennustaminen.

Jäsenmaksua maksavien jäsenten määrän putoaminen vuosi vuodelta oli talousennusteen laadinnan kannalta surullista luettavaa. Valokunta kävi läpi menot kohta kohdalta ja yritti löytää säästettävää tai muuta keinoa menojen hillitsemiseksi. Tätä samaa työtä on tehty ennenkin ja samalla tuloksella. Jos toimintaa ei supisteta radikaalisti tai ei saada reilusti lisää tuloja, joudumme syömään liiton pääomaa. Tällä vauhdilla pääomat kuluvat loppuun noin kahden tai kolmen nelivuotiskauden aikana.

Teimme olemassa olevien tietojen ja jäsenmääräennusteiden mukaisen talousarvion. Edustajakokouksen tehtävä oli joko hyväksyä, tai muuttaa talousarviota, muiden valiokuntien tekemien esitysten mukaan. Talousarvioon tulikin joitain muutoksia, jotka edustajakokous hyväksyi.

Tervonen lisäsi muutokset talousarvioon ja näin seuraavan nelivuotiskauden talousarvio saatiin valmiiksi.

Kuten aluksi kerroin varsinainen talousarviotyöskentely oli sujuvaa ja kävimme vilkasta keskustelua aiheesta ja vähän aiheen vierestäkin. Vaikka luvut olivat masentavia ja tulevaisuus paksun sumun peitossa, kiitän talousvaliokunnan "puheenjohtajana" jäseniä hyvästä työskentelystä.

Teksti Kari Tornainen

Juhlakulkue. Rrohan1_Turun museokeskuksen kuvapankki. Kuva Antti Juntumaa

Linnasta linnaan

Teksti PIRJETTA SIPIÄINEN-SALO

Laajennetun edustajakokouksen juhlaillallisena pitopaikkana oli Turun linnan Kuningattarensali. Turusta on vaikea kuvitella löytyvän historiallisesti hienompaa juhlapaikkaa.

Turun linnalla on värikäs historia, kuten voi odottaakin 1280-luvulla Aurajoen suulla sijainneelle kallioiselle luodolle perustetulta Ruotsin kruunun hallintolinjalta. Linnasta käsin kyettiin myös valvomaan Aurajoen laivaliikennettä ja ylläpitämään meriyhteyksiä Ruotsiin. Olisi voinut luulla, että linnan tärkein tehtävä olisi ollut suojella ylempänä Aurajokea sijainneesta kauppapaikasta kasvanutta Turun kaupunkia. Näin ei kuitenkaan ollut, vaan verojen keruu ja niiden kuljetus Ruotsiin meni muiden tehtävien edelle.

Kepein askelin johti juhlaa. Kuva Kirsi Kujala

Juhlallinen iltatunnelma. Kuva Sisko Nyman

Kuningattarensali ja juhlaväkeä. Kuva Jari Lehdonkivi

Juhlaväkeä vasemmalta oikealle: Anna Wahlberg, Markku Mononen, Tuula Pänkäläinen, Tuomo Myllärinen, Jarmo Latva-Lusa ja Jaakko Räikkönen. Kuva Kirsi Kujala

Vuosisatojen kuluessa linna muutti rakentamisen myötä muotoaan avoimesta leirikastellista nykyiseen pää- ja esilinnamuotoon. Myös linnan käyttötarkoitukset muuttuivat. Turun linnasta tuli muun muassa Juhana III:n herttua-ajan renessanssilinna, Suomen kenraalikuvernöörin virka-asunto ja vankila. 1800-luvun lopulta alkaen linna on toiminut museokäytössä.

Me saavuimme esilinnan pihan eteen nykyaikaisella kulkuvälineellä, linja-autolla, vaikka jonain toisella vuosisadalla kulkuvälineinä linnasta linnaan olisivat olleet ratsut ja kantotuolit, sekä ritarit suojaamassa juhlaa.

Esipihalle astuessa tuntui historian henkäys. Kivipiha ei mahdollistanut korkokengillä kiiruhtamisen, vaan jokainen tarkkaan harkittu askel vei kohti pälinnaa. Heti sisällä alkoi kiipeäminen kohti Kuningattarensalia. Tämän verkkaisen etenemisen lomassa oli aikaa miettiä linnan tapahtumarikasta 1500-lukua ja etenkin Juhana herttuan aikaa.

Juhana-herttua, josta tuli myöhemmin Ruotsin kuningas Juhana III, asui Turun linnassa 1556–1563. Hänen muuttonsa myötä Turun linnan keskiaikainen puolustukseen tarkoitettu pälinna muutui renessanssipalatsiksi ja vallanpitäjien edustajien asuinpaikaksi. Herttuan hovista Turun linnassa muodostui loistokas renessanssityylinen hovielämän keskus.

Juhanan vaimo, Puolan kuninkaan tytär Katarina Jagellonica saapui Turun linnaan jouluaattona 1562. Suomen historiassa ennennäkemättömän loistokkaan hovielämän puitteet saivat vielä astetta ylellisemmän ilmeen herttuattaren myötäjäislahjoilla. Hänen mukanaan Turun linnaan tuli muun muassa jalokiviä, kultaa, samettia, verhoja, seinätapetteja eli gobeliineja, yösuja ja haarukoita, joita Suomessa ei ollut nähty tätä ennen.

Linna itsessään oli Suomen oloissa valtava laitos, jossa työskenteli 600 ihmistä. Heistä suurin osa oli naisia.

Saapuessani viimein linnan juhlakerrokseen, olin jo kuvitellut loisteliaan hovielämän kaikki hyvät puolet. Harmikseni pelkän kuvittelun puolelle jäivät myös Kuninkaansali ja Kuningattaren kamari, koska näihin tiloihin meillä ei ollut mahdollista tutustua. Kuninkaansali on Suomen herttua Juhanan 1550-luvulla rakennuttaman juhlakerroksen isoin sali ja Kuningattaren kamari taas nimensä mukaisesti Katariina Jagellonica makuuhuoneena toiminut tila. Juhana III:n aikana Turun linnassa pidettiin suuria juhlia ja tuolloin valmistui myös Kuningattarensali, jossa myös Katariina Jagellonica ja hänen puolalainen hovinsa kokoontui.

Astuessani Kuningattarensaliin en nähnyt jälkeäkään renessanssiajan hoviloistosta, mutta itse juhlatilana huone oli vaikuttava. Ensin katseeni kiinnittyi kahteen pitkään juhlavasti katettuun illallispöytään ja sen jälkeen seinillä oleviin muotokuviin. Sitten nälkä ilmoitti, että on aika etsiä plaseerauksen mukainen paikka ruokapöydästä. En tiedä millä perusteella menu oli

Puhtaat valkeat lakanat. Kuva Anna Wahlberg

valittu, mutta toinen toistaa kauniimmin koristellut herkulliset ruuat täyttivät vatsan. Onneksi illallinen ei noudattanut Juhana-herttuan juhliä, jotka saattoivat kestää tuntikausia ja yhden aterian aikana saatettiin tuoda tarjolle jopa 50 eri ruokalajia. Hameeni vyytärö joutui jo nyt koetukselle. Pöytiin tarjoilusta eivät myöskään vastanneet nuoret aatelispojat, paasipojat, vaan ammattitaitoinen catering-henkilöstö.

Illallisen aikana taustamusiikista, kuten koko illan musiikillisesta viihdyttämisestä, vastasi akustinen trio KasKasKas. Trio nostatti hienosti juhlatunnelmaa ja ruokailun jälkeen osa juhlijoista innostui tanssimaan. Toiset tarvitsivat lisää vapaamuotoista keskustelua juomapöydän ääressä ennen kuin lähtivät esittelemään musiikillisia koreografioitaan.

Ilta kului nopeasti ja rappuja alas astellessani en enää haikaillut mennyttä aikaa. Oli ihanaa ajatella pääseväsä suihkuun ja puhtaiden valkeiden lakanoiden väliin. Tai haikailin minä vähän. Toivoin näkeväni unia Juhana-herttuan kiiltävähaarniskaisista ritareista. Aina ei kuitenkaan saa sitä mitä tilaa.

Lähteet:

- https://fi.wikipedia.org/wiki/Turun_linna#cite_note-7
- <https://www.senaatti.fi/arvokiinteisto/turun-linna/>
- <https://www.turku.fi/turun-linna/vuokrattavat-tilat/juhla-kerros>

Pääruokia odotellessa. Kuva Anna Wahlberg

Alkuruoka. Kuva Tapani Söderberg

Pääruoka. Kuva Tapani Söderberg

ILLALLISMENU

Toast skagen

Käsinkuorittuja katkarapuja, rapeaa saaristolaisleipää, mehustettua kurkkua ja tillimajoneesia

Ylikypsää naudanrintaa

Puikulaperunapyreetä, ruskealla voilla maustettua porkkanaa ja mustapippuri-lakritsikastiketta

Vanhanajan pullavanukasta

Vaniljakreemiä ja kuningatarhilloa

Luomukahvi/haudutettu tee

Juomavaihtoehtoina

Kukkoa Laitilasta, kahvin kera Jallua tai Kyrön mehua

Jälkiruoka. Kuva Tapani Söderberg

Liiton 75-vuotisjuharisteily. Kuva Tapani Söderberg

Vaatimattomuus on hyve, vai onko

Teksti PIJETTA SIPILÄINEN-SALO, KTL SATAKUNNAN YHDISTYKSEN PUHEENJOHTAJA

Vaatimattomuudesta on monenlaisia sananlaskuja ja mietelauseita, kuten vaatimattomuus kaunistaa tai vaatimattomuus on hyve. Liika vaatimattomuus voi kuitenkin jättää tärkeitä asioita pimentoon. Olemme ay-maailmassa tottuneet hakemaan jäsenille arvomerkkejä ja tunnustusta työlle heidän saavuttaessa erilaisia virstanpylväitä. Kaikkia emme kuitenkaan huomaa.

Liittotasolla pitkäaikaisin yhä aktiivitoiminnassa mukana oleva jäsen oli surffaillut kauan vaatimattomuuden laineilla. Aivan vahingossa liiton 75-vuotisjuharisteilyllä kävi ilmi, ettei hänellä ole minkäänlaista liiton ansiomerkkiä. Paikallisesti aktiivisesti toimien paikallisyhdistyksensä päättävissä elimissä, hän ei koskaan ollut ottanut esille omia pistekertymiään, kun puhe oli tullut ansiomerkkien hakemisesta.

Me Satakunnan yhdistyksestä juharisteilylle osallistuneet katselimme, kun ansioituneille jäsenille jaettiin ansiomerkkejä. Yhdistykseemmekin tuli kultainen ja hopeinen ansiomerkki. Meidän ”merkilliset” juttelivat Sastamalan Seudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n puheenjohtaja Reijo Saaren kanssa liiton historiasta ja paikallisyhdistysten toiminnan aktiivisuudesta. Tämän keskustelun yhteydessä heräsi kysymys, miksi Reijolla ei ollut

Liiton puheenjohtaja Timo Mattila lukee kunniakirjaa. Kuva Sisko Nyman

näin arvokkaassa tilaisuudessa kultaista ansiomerkkiä rinnassaan. Hämmästys ja kummastus oli suuri, kun syyksi ilmeni se, että hänelle ei ole koskaan haettu hopeista eikä kultaista ansiomerkkiä.

Meitä jäi vaivaamaan tällainen vaatimattomuus, ja päätimme, että tutkailemme liiton erilaisia sääntöjä löytääksemme

mahdollisuuden tehdä ansiomerkkianomus toisen paikallisyhdistyksen jäsenelle. Emme ymmärtäneet moista luonteenpiirrettä, joka piilotti ansioituneen ay-taipaleen.

Varsinaisissa liiton säännöissä mainittiin vain kunniajäsenyys, mutta ansiomerkkisäännöstä löytyi ratkaisu pulmaamme. Sittemmin vaan tuumasta toimeen. Lähetin liiton

Kultaisen ansiomerkin seremoniassa mukana Reijo Saaren lisäksi liiton sihteeri Jari Lehdonkivi, varapuheenjohtaja Pirjetta Sipiläinen-Salo ja puheenjohtaja Timo Mattila. Kuva Sisko Nyman

puheenjohtajalle sähköpostin, jonka aloitin: "Pirjetta Sipiläinen-Salo KTL Satakunnan yhdistys ry:stä anoo Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n hallituksen jäsenenä kultaista ansiomerkkiä Sastamalan Seudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n jäsenelle Reijo Saarelle ansiomerkkisäännön 2 § suomin oikeuksin". Tämän jälkeen esitin summittaisen arvion pisteiden kertymisestä. Minulla ei ollut anomusta tehdessäni tietoa että, missä kaikessa ja kuinka kauan Reijo oli ollut mukana sekä liiton että paikallisyhdistysten toiminnassa. Sen kuitenkin tiesin, että kauan. Arvioin hänelle varmasti kertyneen moninkertaisen pistemäärän, kuin mitä kultaiseen ansiomerkkiin tarvittavat 80 pistettä. Jälkeenpäin Reijolta saamassani listauksessa tämä tuli myös toteen näytetyksi.

Hallitus myönsi esityksen perusteella Reijolle Saarelle kultaisen ansiomerkin, joka kiinnitettiin hänen rintaansa ensimmäisessä syksyn uuden hallituksen kokouksessa. Vaatimattomalle yhdistysaktiiville järjestettiin kotoisa juhlahetki tummanpunaisen ruusun ja kunniakirjan myötä. Itse totesin ansiomerkin Reijon rintaan laittaessani: "Parempi myöhään, kuin ei milloinkaan".

KUNNIAKIRJA

Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n
hallitus on myöntänyt Teille

Reijo Saari

liiton kultaisen ansiomerkin tunnuksena ansiokkaasta
toiminnasta liiton ja sen jäsenyhdistyksen toiminnan hyväksi

Helsingissä elokuun 19 päivänä 2023
Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry

Timo Mattila

Jari Lehdonkivi

Reijo Saari. Kuva Sisko Nyman

Reijo Saaren ammattiyhdistystoiminta (luottamustehtävät)

Toukokuussa 1986 olin aloittanut Vammalan kaupunginpuutarhurina ja saman vuoden elokuussa liityin Vammalan Seudun Kuntien Tekniset ry:n (nykyään Sastamalan Seudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry). Paikallistason aktiivitoiminta lähti ripeästi liikkeelle. Jo seuraavana vuonna 1987 sain paikallisyhdistyksessämme varapuheenjohtajan pestin, jota kesti kolme vuotta. Tämän jälkeen toimin sihteerinä aina vuodesta 1990 vuoteen 2002. Vuonna 2003 minut valittiin puheenjohtajaksi. Se olen edelleen.

Paikallisyhdistystoiminnan rinnalla olen ollut myös mukana Tekniikka ja terveys KTN Sastamalan seutu ry (ent. STTK-J Vammalan paikallisyhdistys ry) toiminnassa. Johtokunnan jäsenenä edustin KTL:ää paikallisyhdistyksen mandaatilla vuosina 1987–1994 ja 2000–2020. Johtokuntavuosina toimin myös sihteerinä vuosina 1990–1994. Paikallisen KTN:n puheenjohtajuutta hoidin vuosina 1995–1999. Paikallisen yhdistystoiminnan lisäksi olen ollut KTN:n pääluottamusmiehes vuosina 2012–2015 ja oman neuvottelujärjestömme lakkauttamisen jälkeen JUKO/KTN TS-päälouottamusmiehenä vuodet 2015–2019.

Silloisessa Vammalassa toimi myös KTK Vammalan seudun paikallistoimikunta. Sen jäsen olen ollut lakkauttamiseen saakka, eli vuosina 1987–1995. Näistä vuosista toimin varapuheenjohtajana vuonna 1988, sihteerinä vuosina 1991–1994 ja puheenjohtajana vuonna 1995.

Liittotasolla olen ollut Tekniikan ja Erityisalojen Ammattilaiset KTL ry:n hallituksen varajäsen vuosina 1991–1993 ja hallituksen varsinainen jäsen vuodesta 1994. Vuosien varrella olen osallistunut KTL:n edustajana KTK:n ja KTN:n edustajakokouksiin pari kertaa. Liiton historiikkityöryhmän toiminnassa olen mukana samoin kuin olin aikanaan myös edunvalvontavaliokunnan vihertyöryhmässä.

KTK Tekniikan asiantuntijat ry:n toiminnassa olen mukana KTK Satakunnan toimintarenkaan jäsenenä vuodesta 1995 lähtien.

Tummat pilvet uhkaavat

Teksti KTK TEKNIIKAN ASiantuntijat ry:n ja Tekniikka ja Terveys KTN ry:n puheenjohtaja Sari Estilä

Akava-Works julkaisi 1.11.2023 työttömyyskatsauksen. Sen mukaan työttömien ja lomautettujen määrä on edelleen kasvussa. Pitkäaikaistyöttömiä (työttömyyden kesto yli vuoden) on enemmän kuin vuosi sitten. Myös lyhyempi työttömyys on lisääntynyt. Työttömyyden nousu painottuu suhteellisesti enemmän korkeakoulutettuihin. Vastavalmistuneiden korkeakoulutettujen työttömyys on nousussa, ja ylemmän korkeasteen suorittaneita on työttömänä enemmän kuin ennen koronakriisiä.

Meitä tekniikan alan ammattilaisia huolestuttaa erityisesti se että, insinöörejä, diplomi-insinöörejä, ekonomeja, tradenomeja ja arkkitehtejä on lomautettuna yli kaksinkertainen määrä syyskuuhun 2022 verrattuna.

Useimmat ennustajat povaavat Suomen talouden ajautuvan taantumaan ja työttömyyden kohoavan. Erityisesti rakentamisen jyrkkä väheneminen synkentää työllisyyden näkymiä.

Tämä vaikuttaa myös julkisen sektorin talouteen. Marraskuun alussa meillä oli tiedossa 16 kuntaa tai kaupunkia, jotka ovat aloittaneet neuvottelut henkilöstöresurssien leikkauksista. Lisäksi 11 hyvinvointialueella on samaiset toimenpiteet käynnissä. Pelkään pahoin, että yt-neuvottelut tulevat lisääntymään vuoden 2024 aikana.

Yhteistoiminnasta kunnissa ja hyvinvointialueilla säädetään laissa "Työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta kunnassa ja hyvinvointialueella". Yksityis-sektorilla on oma yt-lakinsa. Yhteistoimintalakien perusajatus on, että ennen kuin työnantaja päättää henkilöstöresurssien leikkaustoimenpiteistä, työnantajan on neuvoteltava henkilöstön tai sen edustajien kanssa yhteistoiminnan hengessä tavoitteena yksimielisyys. Työnantajan on käytävä yhteistoimintaneuvottelut ennen kuin se päättää vähentää työvoimaa tuotannollisella tai taloudellisella perusteella. Neuvottelut on käytävä jo, kun työnantaja vasta suunnittelee mahdollisia toimenpiteitä.

Neuvottelut on aloitettava niin ajoissa kuin mahdollista ja siten, että työntekijöillä on aito mahdollisuus vaikuttaa

Sari Estilä. Kuva KTK ry.

käsiteltävänä olevaan asiaan. Jos suunnitellut toimenpiteet voivat koskea yhtäkin JUKO-liiton jäsentä, JUKOn luottamusmies on aina kutsuttava mukaan neuvotteluihin. Toisen järjestön luottamusmies ei voi edustaa JUKOlaisia.

Me KTK:ssa tuemme ja autamme meidän luottamusmiehiämme yt-neuvotteluissa. Ottamalla yhteyttä Jari Järveen, Sampo Kilpeläiseen tai Tomas Wassiin luottamusmies saa tarvittaessa neuvoa ja opastusta.

Hallitusohjelmassa on esillä ansiosidonnaisen työttömyysturvan leikkaus.

Esityksessä

- Korvauksia leikataan portaittain.
- Työssäoloa pitenee kuudesta kuukaudesta 12 kuukauteen.
- Työttömyysturvan ikäsidonnaiset edut poistetaan.
- Omavastuupäivät lisääntyvät viidestä seitsemään.
- Lomakorvaus jaksotetaan.
- Suojaosat poistetaan.
- Lapsikorotukset poistetaan.

Tämän mittaluokan leikkaus työttömyysturvaan on täysin käsittämätön ajatus. Jos työttömyysturvaa leikataan, tulisi työtömäksi jäävän työhistoria huomioida

ansiopäivärahan enimmäiskestossa. Työttömyyden aikaisen opiskelun mahdollisuuksia tulisi parantaa, jotta työtön uudelleentyyllistyisi tai saisi mahdollisuuden lisäkoulutautua. Lomakorvauksen jaksottaminen pidentäisi ansiosidonnaisen päivärahan alkamista kohtuuttomasti. Yli 55-vuotiaalla tekniikan alan ammattilaisella on työllistyminen hyvin haasteellista. Ikäyrjynnän torjumiseen tulisi panostaa, minkä pitäisi näkyä myös hallitusohjelmassa.

Työttömyysturvan heikennykset kohdistuvat luonnollisesti vain työttömiin. Ensimmäiset muutokset tulevat voimaan vuoden 2024 alusta, ja vuoden loppuun mennessä kaikki muutokset alkavat olla voimassa. Pahiten kärsivät ne, joilla työttömyys pitkittyy, mutta myös ikääntyneet ja lapsiperheet ovat tulilinjalla.

Työttömyysturvan leikkauksen ensimmäinen osa on jo eduskunnan käsittelyssä budjettilakina. Toista osaa valmistellaan, ja se menee eduskuntaan alkuvuodesta.

Uhkaavista tummista pilvistä huolimatta, toivotan teille energiaa ja lämmintä joulunodotusta!

Terveisin Sari

K31 - nostoja Kunnan pääluottamusmiespäiviltä

Teksti PIRJETTA SIPLÄINEN-SALO

JUKO:n järjestöpäällikkö Jarmo Niskanen oli taas kerran loihtinut monipuolisen ohjelman ja mielenkiitaisia luennoitsijoita JUKO:n Kunnan K31 pääluottamusmiespäiville 1.-2.11.2023. K31 tapahtuman nimessä tarkoittaa sitä, että pääluottamusmiespäiville kutsutaan osallistujat kaikkien maakuntien keskuskaupungeista.

JUKO:n edunvalvonnan näkökulmasta kuntien taloudellinen ahdinko on synkkää luettavaa. Koko ajan tulee lisää kuntia ja hyvinvointialueita, jotka ovat aloittaneet, ilmoittavat aloittavansa tai ovat jo saattaneet loppuun yt-neuvottelut taloudellisista ja tuotannollisista syistä. Näitä ikäviä tilastoja erilaisista henkilöstöön kohdistuvista toimenpiteistä kävi läpi **Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n työmarkkina-edunvalvonnan kehittämispäällikkö Niku Tuomisto**.

Tuomisto halusi muistuttaa luottamusmiehen asemasta resurssileikkaustilanteessa. Yt-neuvotteluissa luottamusmies ei saa tasapuolisuuden vuoksi suostua esim. lomautukseen.

JUKO:n järjestöpäällikkö Jarmo Niskanen. Kuva Tuula Virtaranta-Levo

- Luottamusmiestä suojaavat monet lait:
- Rikoslaki 47 luku 4 § (30.12.2021/1366) Työntekijöiden edustajien oikeuksien loukkaaminen
 - Työsopimuslaki 7 luku 10 § Luottamusmiehen ja luottamusvaltuutetun irtisanomissuoja
 - Työsopimuslaki 5 luku 2 §, kohta: ” Työnantaja saa lomauttaa työehtosopimuksen perusteella valitun luottamusmiehen ja 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetun luottamusvaltuutetun vain 7 luvun 10 §:n 2 momentissa säädettyillä perusteilla.” (työ loppuu kokonaan)
 - Laki kunnallisesta viranhaltijasta 8 luku 38 § Erityinen irtisanomissuoja.

Mihin kannattaa keskittyä, kun olet saanut kutsun ja neuvotteluesityksen?

Tuliko kutsu ja neuvotteluesitys ajoissa? (min. 5 pv)

Selvitä, mistä asiasta työnantaja käynnistää neuvottelut? Peruste pitää olla ja ennuste ei kelpaa.

Mitä lisätietoja tarvitaan? Valmistaudu pyytämään.

Ilmoita JUKO:lle ja paikallisyhdistykselle.

Ensimmäiseen neuvotteluun valmistautuminen:

- Asema ja asenne. Asemoi itsesi oikein.
- Muut henkilöstön edustajat, ota yhteyttä, keskustelu ja valmistautuminen yhdessä
- Turvaa oikeutesi neuvotteluissa
- Edellytä kokousmateriaalin saantia ajoissa

Pyydä jokaisesta neuvottelukerasta oma pöytäkirja. Ole erityisen tarkka yt-pöytäkirjan sisällöistä, tarkista.

Muista, että neuvottelut ovat päättyneet vasta, kun neuvotteluista tehty yt-pöytäkirja on allekirjoitettu. Minimissään se on ns. päätöspöytäkirja, joka pitää sisällään yhteistoimintaneuvottelujen ajankohdat ja niihin osallistuneet henkilöt, neuvottelujen tuloksen ja osapuolten eriävät kannanotot. Henkilöstöryhmien edustajien kannalta parempi on ns. keskustelupöytäkirja, sillä sen merkintöihin on parempi tukeutua jälkeenpäin.

Eriävistä kannanotoista tulee ilmetä molempien osapuolten kannat.

Yhdistyksen tulee aina tehdä oikaisuvaatimus, jos sen mielestä tehdyt päätökset ovat yt-lain vastaisia. Oikaisuvaatimukseen kirjataan, mitä luottamusmiehet ovat vaatineet ja miten päätökset ovat virheellisiä.

JUKO:n neuvottelupäällikkö Jouni Vattulaisen teemana oli Ajankohtaista KVTES ja lainsäädäntö. KVTES:in palkkausjärjestelmän uudistus tasopalkkajärjestelmäksi etenee. Uudessa mallissa tehtävästä maksettavaa palkkaa kutsutaan tasopalkaksi. Se määräytyy ensisijaisesti tehtävässä vaadittavan osaamisen ja vastuun yhdistelmästä eli osvasta. Tavoitteena on saada sopimusmääräykset valmiiksi syksyllä 2024 ja optimistisesti itse järjestelmä käyttöön vuonna 2025.

Toisena isona asiakokonaisuutena Vattulaisella oli JUKO:n järjestelyeräkselyn läpikäynti KVTES:in osalta. Kyselyn perusteella jukolaiset onnistuivat hyvin, jos tarkasteluperusteena on jukolaisten palkkasumman osuus koko KVTES:n palkkasummasta suhteessa jukolaisten osuus koko järjestelyerästä. Järjestelyeräneuvotteluprosessi koettiin onnistuneeksi. Vastanneista 2/3 koki, että luottamusmiehillä oli ollut tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus lopputulokseen. Kyselyssä kysyttiin myös, tehtiinkö sovitun järjestelyerän lisäksi muita palkankorotuksia. Ei-vastaus tuskin yllätti ketään.

Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n neuvottelujohtaja Anna Kukan aiheena oli Arvon mekin ansaitsemme – julkisen työn arvostus. Kukka puhui julkisen työn merkityksestä ja arvosta sekä työnantajakuvasta. Hän piti tärkeänä julkiseen työhön liittyvien myyttien murtamista. Myönteisiä mielikuvia työstä tulee vahvistaa ja kielteiset käsitykset on pyrittävä muuttamaan paremmalla tietoudella nykyisestä kuntatyöstä.

Kukan mukaan työn murros ja uudet sukupolvet muuttavat työelämää. Työelämän muutosvoimina toimivat ajattelu- ja toimintatapojen muutos, ikääntyvä ja monimuotoistuva työ, teknologinen muutos ja ilmasto muutos. Toimintaympäristössämme merkittävimmät muutokset koskevat henkilöstön saatavuutta ja työn murrosta, väestöön ja palvelutarpeisiin liittyviä muutoksia, talouteen liittyviä muutoksia, uudistuneeseen KT:aan ja sen aseman muuttumiseen ja kuntien ja hyvinvointialueiden rooliin ja sopimusjärjestelmän

Jouni Vattulainen jakaa puheenvuoroja. Kuva Pirjetta Sipiläinen-Salo

muutoksiin. Millenniaalit, Zetat ja Alfat pakottavat työpaikat muuttumaan. Fokus tulee olemaan ihmisten johtamisessa.

Työelämän kehittäminen on nyt Tärkeissä töissä. Tärkeissä töissä on KT:n ja kunta-alan pääsopijajärjestöjen (JUKO, JAU ja Sote) työelämän kehittämisen alusta.

Työyhteisön, yhteisöllisyyden ja luottamuksen merkitys kasvaa. Työn merkityksellisyys ja organisaation arvot tulevat entistä tärkeämmiksi. Ihmiset haluavat tehdä merkityksellistä työtä,

jolla voi vaikuttaa asioihin. Työnantajien tulee painokkaammin tuoda esiin organisaation tarkoitusta, sen arvoja ja vallitsevaa organisaatiokulttuuria. Työyhteisössä vallitsevalla luottamuksella on suora yhteys työhyvinvointiin. Avainasemassa ovat tyytyväisyys esimiestyöskentelyyn, turvallinen työilmapiiri, jossa uskalletaan kehittää toimintatapoja ja kokeilla uutta, sekä asianmukaiset ja nopeat ristiriitojen ratkaisumallit. Luottamuksellisissa työilmapiirissä voi kokea iloa ja innostusta sekä tuntea omaavansa riittävästi voimavaroja kohdata muutoksia.

KT:n neuvottelujohtaja Anne Kukka. Kuva Tuula Virtaranta-Levo

KT ja pääsopijajärjestöt seuraavat yhdessä työn murrosta <https://www.kt.fi/tyon-murros>.

Akava ry:n pääekonomisti Pasi Sorjonen työskentelee Akava Worksissä. Akava Works on Akava ry:n rahoittama ja Akavan yhteydessä toimiva ajatus- ja tutkimusyksikkö. Se tuottaa ja julkaisee tutkittua tietoa akavalaisia lähellä olevista yhteiskunnallisista teemoista kuten työllisyydestä, osaamisesta, koulutuksesta, taloudesta tai sosiaaliturvasta. Sorjosen esityksen aiheena oli Sakkaa – ei sakkaa – mikä on talouden tila ja ennuste.

Sorjonen näkee, että maailman tavara-kauppa on sujunut nihkeästi ja euroalueen kasvu pysähtyi Q3:lla. Suomessa rakentamisen luvat jatkoivat jyrkkää laskua, asuntokauppa kyntää ja asuinrakentaminen vähenee. Asuntolainojen kysyntä ei ole myöskään piristynyt.

Suomen korkohuippu on pian nähty. Inflaatio hidastuu jo. Palkkasumma kasvaa pian kuluttajahintoja nopeammin. Samalla kuluttajien luottamus talouteen on heikko.

Maamme työllisyys pysyi vahvana myös syyskuussa, mutta työttömyys ja lomautukset ovat lisääntyneet.

Jos olet kiinnostunut tietämään maan taloudesta enemmän, sinulla on mahdollisuus ilmoittautua Teamsilla pidettäviin Sorjosen taloustuokioihin.

Talouden tasapaino

JUKO:n hallituksen puheenjohtaja Katarina Murto. Kuva Leena Koskela

Vahvaa naisenergiaa

TEKSTI PIIRJETTA SIPILÄINEN-SALO, K31 PÄIVILTÄ

JUKO:n tehokaksikko, eli JUKO:n hallituksen puheenjohtaja Katarina Murto ja toiminnanjohtaja Mari Keturi, olivat puhumassa K31-päätösneuvottelupäivillä. He toivat peräkkäisinä puheenvuoroina edunvalvontaterveisinä keskenään sopimistaan aihekokonaisuuksista.

Ajankohtaista JUKO:sta

JUKO:n hallituksen puheenjohtaja Katarina Murto kävi läpi Suomen tilannetta talouden, työllisyyden, ansiokorotuksen ja syntyvyyden näkökulmista. Hän paneutui myös kuntien talousnäkömiin ja kuntayhtymien kustannusten muodostumiseen alustuksena aiheelle työmarkkina- ja sopimusjärjestelmän tila ja tulevaisuus. Tärkeimpiä työmarkkinoiden tasapainoa horjuttavia hallitusohjelman esityksiä ovat heikennykset palkansaajan asemaan, työsuhteen määräaikaisuuden perusteisiin, työttömyysturvaan,

ensimmäisen sairauspäivän palkattomuus, aikuiskoulutustuen lakkauttaminen, lakiin säädettävä vientimalli ja työrauhauudistukset.

Työrauhauudistuksilla halutaan poliittisten lakkoja rajoitettavaksi enintään yhden vuorokauden mittaisiksi. Tukilakkojen käyttöä esitetään rajoitettavaksi merkittävästi. Laittomasta työtaistelusta tuomittavan hyvityssakon tasoa esitetään reilusti korotettavaksi vain palkansaajapuolelle. Hallitusohjelman mukaan työntekijälle voitaisiin tuomita 200 euron seuraamusmaksu laittomaksi tuomittuun työtaisteluun osallistumisesta.

Vientimallia tai mitään muutakaan palkkamallia ei tule kirjata lakiin. Lakisäätöinen vientimalli rajoittaisi merkittävästi sopimusvapautta ja mahdollistaisi poliitikkojen puuttumisen palkkaneuvotteluihin. Lainsäädäntövalmistelussa olisi monia asioita ratkaistavana, kuten esimerkiksi se, että kuka määrittelee yleisen linjan, mitkä sopimusalat huomioidaan ja kuka laskee kustannusvaikutuksen (vrt. palkankorotus). Miten kävisi sopimuskausien merkitykselle, sopimuskierron määrittelylle, tessen kehittämiselle ja millainen vaikutus tällä kaikella

Katarina Murto kertoo vientimallista. Kuva Pirjetta Sipiläinen-Salo

olisi paikalliseen sopimiseen? Myös sovittelijan toiminta menettäisi merkityksensä. Lopputuloksena olisi erityisesti sekä julkisen sektorin että naisvaltaisten alojen palkkakehityksen vaarantuminen. Myös työtaistelut pitkittyisivät ja lisääntyisivät.

Katarina Murto piti erittäin tärkeänä sitä, että puhevälit Akavan puheenjohtaja Maria Löfgrenin ja hallituksen kesken ovat säilyneet hyvinä. Vastakkainasettelua on mahdollisuus saada vähennettyä vain neuvottelujen ja yhteistyön kautta.

Akavan puheenjohtajisto on luovuttanut pääministerille veto-oikeuden, jossa järjestö esittää pitkäaikaisia neuvotteluja työmarkkinakriisin välttämiseksi. Akava ja sen jäsenliitot haluavat julkisen talouden vakauttamista ja työllisyyden nostoa. Se vaatii työmarkkinakeskusjärjestön näkökulmasta hallitusohjelman monipuolista ja tasapainoista tarkastelua sekä vuoropuhelua työelämäuudistuksista. Keskustelut vientivetoisen työmarkkinamallin kehittämisestä käynnistyvät palkansaajien ja työnantajien edustajien kanssa. Akavalaisia julkisalojen liittoja keskusteluissa edustavat JUKO:n hallituksen puheenjohtaja Katarina Murto ja JUKO:n toiminnanjohtaja Mari Keturi.

SAK:n ja STTK:n jäsenliitot ovat järjestäneet hallitusohjelmaa

Akavan puheenjohtaja Maria Löfgren. Kuva JUKO ry

JUKO:n toiminnanjohtaja Mari Keturi. Kuva JUKO ry

vastaa poliittisia työtaisteluita. Hallitusohjelman vastaiset taistelut tulevat jatkumaan. Akava ei tule osallistumaan työtaisteluihin, koska Akava-yhteisössä ei vallitse yksimielistä näkemystä hallitusohjelman kirjauksista.

Samoista syistä johtuen, myöskään JUKO ei tee päätöstä poliittisista mielenilmauksista tai poliittisista lakoista. JUKO ja Akava valmistautuvat kuitenkin tilanteeseen, jossa joudutaan tekemään toimia hallitusohjelmaan liittyen. Mahdolliset toimet toteutetaan

Tehdään yhdessä!

Mari Keturi painottaa yt-lain 3 §:n Yhteistoiminnan osapuolet tärkeyttä. Kuva Pirjetta Sipiläinen-Salo

yksittäisten jäsenyhdistysten ja alayhdistysten päätöksillä. Liitot tiedottavat itse päätöksistään ja ohjeistavat jäseniään toimien suhteen.

JUKO:n toiminnanjohtaja Mari Keturi kävi omassa osiossaan läpi JUKO:n perustehtäviä, kunta- ja hyvinvointialasektorin pääsopimuksen tulevaisuustarkastelua, kunta- ja hyvinvointialan

neuvotteluryhmien organisoitumista, kuntien ja hyvinvointialueiden yt-neuvottelutilannetta ja niissä esitettyjä toimenpidevaihtoehtoja, sekä TE-palvelujen siirtoa valtiolta kuntiin ja SPAL ry:n tilannetta.

Mari Keturin esittämät asiat olivat mielenkiintoisia, mutta 110 prosenttisen huomion hän sai siirtyessään Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL ry:n nykytilanteeseen. Sote ry on 19.9.2023 lukien erottanut jäsenyydestään SPAL ry:n. Näin ollen SPAL ry ei ole pääsopimuksen mukainen pääsopijajärjestö eikä se tällä hetkellä kuulu mihinkään pääsopijajärjestöön. Tästä syystä SPAL ry:llä ei ole enää pääsopimuksen mahdollistamia oikeuksia. Näin ollen sillä ei ole tässä tilanteessa oikeutta tehdä virka- ja työehtosopimuksia koskien jäseniään eikä oikeutta pyytää pääsopimuksen mukaisia paikallisneuvotteluja tai tulkintaneuvotteluja. SPAL ry:llä ei ole myöskään enää oikeutta HYVTESin luottamusmieslun ja pääsopimuksen mukaisiin pääluottamusmiehiin ja luottamusmiehiin eikä siten esimerkiksi luottamusmieslun mukaiseen ajankäyttöön. SPAL ry:llä ei myöskään ole oikeutta luottamusvaltuutettuun hyvinvointialueella.

Yhteistoimintaedustajan voi valita yt-lain 3 §:ssä määritelty henkilöstöryhmä, jos kyseisen henkilöstöryhmän enemmistö

ei ole voinut osallistua luottamusmiehen tai muun henkilöstön edustajan valintaan. Tämä henkilöstöryhmä ei tarkoita esim. SPAL ry:n jäseniä. Se tarkoittaa kaikkia työnantajan palveluksessa olevia, jotka kuuluvat yt-lain tarkoittamaan henkilöstöryhmään.

Yhteistoimintaedustajan vaali tai muu valintamenettely on järjestettävä siten, että kaikilla henkilöstöryhmän kuuluvilla on tilaisuus osallistua edustajan valintaan. Yhteistoimintaedustaja ei edusta mitään järjestöä, vaan kyseistä henkilöstöryhmää. Hänen toimivaltuutensa liittyvät vain yhteistoimintalain mukaisiin neuvotteluihin.

Mikäli yhteistoimintaedustajaa ei ole valittu lain edellyttämällä tavalla, kirjataan yt-lain vastainen tilanne muistioihin/pöytäkirjoihin. "Pääsopijajärjestöjen näkemyksen mukaan yt-neuvottelujen kokoonpano on yt-lain vastainen. SPAL ry ei voi valita yt-lain mukaista yhteistoimintaedustajaa, vaan kaikilla työnantajan palveluksessa olevilla henkilöstöryhmään kuuluvilla on lain mukaan oltava tilaisuus osallistua edustajan valintaan (yleiskirje 23/2023). Työnantajan tulee toimia lain mukaisesti ja työnantajan edustajat toimivat virkavastuulla." Kirjausta pöytäkirjaan vaaditaan merkittävän niin kauan, kunnes edustajavalinta on tehty lain edellyttämällä tavalla.

Työmarkkinat työnantajan näkökulmasta

Teksti PIRJETTA SIPILÄINEN-SALO, K31-PÄIVILTÄ

Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtaja Jyri Häkämies toi pääluottamusmiespäiville tuhdin tietopaketin Suomen taloudellisesta tilanteesta. Hän tarkasteli asiaa otsikoilla Suomen työllisyysaste muita Pohjoismaita matalampi, Velkasuhde on karannut pohjoismaiselta tasolta, Maailmanpoliittinen epävarmuus vaikeuttaa viennin kasvua, Maailmantalous noin kolmen prosentin kasvussa, Inflaatio selvästi hidastumaan päin, Korkotasossa huippu näyttää häämöttävän, Luottamusindikaattori ennakoivasti heikompaa talouskehitystä, Elinkeinoelämän suhdanteet lokakuussa 2023 ja Velkaantumisen saaminen kuriin on valtava urakka.

Jos näiden esitysten perusteella ei vielä ymmärtänyt, miksi Suomi tarvitsee nykyisen hallitusohjelman, niin ei hätää. Seuraavaksi saimme kuulla hallitusohjelman täytäntöönpanosta perusteluineen. Uusi työrauhalainsäädäntöesitys esitetään olevan Pohjoismaisen käytännön mukainen, mitä useat kuulijakunnasta epäilivät. Ansiosidonnaisen työttömyysturvan heikennyksillä vähennetään kannustinloukkua siten, että työn vastaanottaminen olisi jatkossa nykyistä kannattavampaa. Tämäkään esitys ei saanut varaukselta hyväksyntää, koska työllistymisessä on kyseessä paljon muistakin asioita, kuin mihin hallitus on nyt puuttumassa.

Vientivetoisessa työmarkkinamallissa on tavoitteena Ruotsin mallin mukainen työmarkkinamalli. Ruotsissa mallista on sovittu yksityisen sektorin vientiliittojen toimesta. Julkinen sektori ja yksityinen palvelusektori noudattavat mallia, koska pitävät sitä järkevänä. Ruotsissa valtakunnansovittelija on asetuksella velvoitettu noudattamaan tätä mallia.

Hallitusohjelmassa paikallisen sopimisen edellytyksiä halutaan parantaa poistamalla työläinsäädännöstä järjestäytymättömiä, yleissitovaa työehtosopimusta noudattavia yrityksiä koskevat paikallisen sopimisen kiellot. Työläinsäädäntöä muutetaan niin, että myös yrityksen kanssa tehdyllä työehtosopimuksella voidaan sopien poiketa samoista työläinsäädännön säännöksistä, joista poikkeaminen on nyt mahdollista vain valtakunnallisella työehtosopimuksella.

Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtaja Jyri Häkämies. Kuva Robert Örthén

Teollisuuskeskus valmistui Helsingin ydinkeskustaan teollisuuden päätaloksi vuoden 1952 kesäolympialaisiin. Kuva Teollisuuskeskus, Eteläranta 10. Valokuvaaja Marjo Koivumäki, Studio Apris Oy.

Tarkoitus on lisätä paikallisen sopimisen mahdollisuuksia siten, että ne ovat yhdenvertaiset yrityksen ja sen työntekijöiden järjestäytymisestä riippumatta. Lisäksi on tarkoitus mahdollistaa yrityskohtaiset työehtosopimukset siten, että myös niillä voidaan sopien poiketa lainsäädännöstä samoin kuin valtakunnallisissa tesseissä.

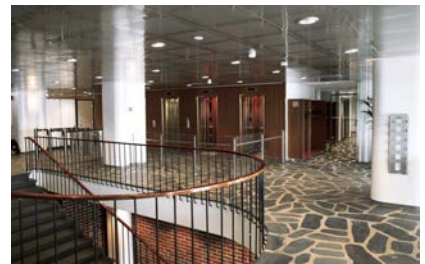
Häkämiehen johtopäätökset

Olemme jääneet taloudessa jälkeen muista Pohjoismaista, ja työmarkkinuudistuksilla on iso rooli muutoksessa. Ruotsin vientimalli on tuottanut tulosta. Siksi kannattamme tätä mallia myös Suomeen turvaamaan pitkäaikaista talouskasvua. Julkisen sektorin haasteet tulee ratkaista paikallisella sopimisella.

Työrauha on vuodelta 1946. Nyt esitetyt uudistukset vievät meidän lähemmäs muita Pohjoismaita. Ei siis ohi tai yli. Vain korkeammalla työllisyysasteella voimme turvata

Kotitalous tiukalla.

Teollisuustalon käytävät ja hissiaula on säilytetty pääosin ennallaan, vaikka rakennuksen käyttötarkoitus muuttunut ajan saatossa. Kuva Teollisuuskeskus, Eteläranta 10. Valokuvaaja Marjo Koivumäki, Studio Apris Oy.

Suhdannevaihteluista huolimatta EK:lla on aina hyvät näkymät. Kuva Teollisuuskeskus, Eteläranta 10. Valokuvaaja Marjo Koivumäki, Studio Apris Oy.

hyvinvointiyhteiskunnan palvelut, joita velkaantuminen nyt uhkaa. Työmarkkinajärjestöt aloittavat eläkeuudistuksen tekemisen. Sijoitustuottoja kasvattamalla vältetään eläkemaksun korotukset ja etuuksien leikkaus.

Lopuksi kurssilaiset haastoivat Jyri Häkämiestä kiperillä kysymyksillään laihoihin tuloksiin.

Koti, kunta, valtio – turvallinen työ ja vapaa-aika

TEKSTI PIRJETTA SIPILÄINEN-SALO, K31-PÄIVILTÄ

Dornier-lentokone. Kuva Rajavartiolaitos

Kuulimme akavalaisen **Upseeriliito ry:n puheenjohtaja everstiluutnantti Ville Viidalta** mielenkiintoisia tietoja päivän polttavista aiheista. Ensin hän käsitteli ulkoista turvallisuutta. Katsauksessaan Viita avasi Ukrainan tukemisen tärkeyttä etenkin Suomen oman turvallisuuden kannalta. Lähi-idän eli Gazan konfliktia Israelin ja äärijärjestö Hamasin välillä Viita piti ”tilattuna” tekona. Todennäköisyys Lähi-idän konfliktin leviämistä nykyistä laajemmalle alueelle on suuri. Tällä konfliktilla pakotetaan USA hajauttamaan asevarustelutukeaan useampaan maahan. Sodan pitkittyessä hajauttaminen tietää Ukrainalle vaikeuksia, niin konkreettisen avun, kuin maailmanlaajuisen medianäkyvyydenkin suhteen. Tämänhetkinen maailmantilanne vahvistaa entisestään Suomen tarvetta olla omavarainen ja huolehtia omasta turvallisuudestaan. Jokainen Euroopan maa varautuu pahimpaan.

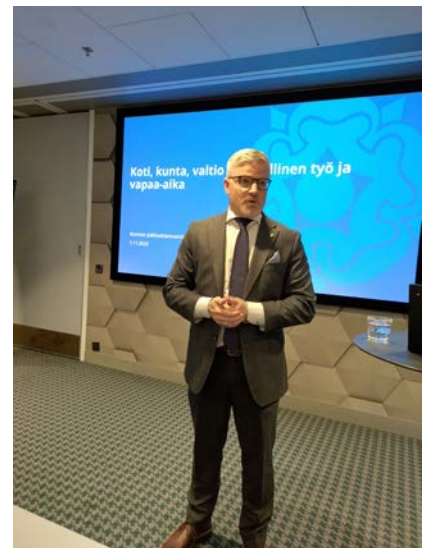
Lähialueidemme turvallisuustilanteen Viita koki olevan seesteinen. Venäjä keskittää vähäisen sotakokemuksen omaavia joukkojaan Ukrainan rintamalle. Valko-Venäjän tilanteesta ei ole mitään uutta kerrottavaa.

Sisäinen turvallisuus

Sisäisen turvallisuuden osalta Viita nosti esiin Ruotsissa vallitsevan jengiytymisen. Jengirikollisuus linkittyy Ruotsissa vahvasti asuinalueiden eriytymiseen ja yhteiskunnan eriarvoistumiseen. Suomesta löytyy jo nyt katujengejä, mutta tilanteen pahenemista voidaan ehkäistä paneutumalla ilmiön syihin: eriytymiseen, syrjäytymiseen, matalaan koulutustasoon, puutteelliseen kielitaitoon, työttömyyteen ja kulttuurieroihin.

Nyt tätä kirjoittaessani Suomen tilanne on hieman muuttunut, ja Viidalla olisi varmaa selkeitä mielipiteet tapahtuvasta. Venäjä auttaa rajanylittäjiä Suomen rajalle. Rajalla saapuneet ihmiset hakevat pääasiassa turvapaikkaa Suomesta. Tähän tilanteeseen hallitus on reagoinut sulkemalla Suomen itärajan rajanylityspaikkoja väliaikaisesti. Vain Inarin Raja-Joosepin rajanylityspaikka jää auki. Nimensä rajanylityspaikka Suomen ja Venäjän välillä on saanut Joosef ”Jooseppi” Juhonpoika Sallilalta eli Raja-Joosepilta (1877-1946), erakolta, joka asui Luttojoen varrella nykyisessä Inarissa.

Etsiessäni ajantasaista tietoa itärajan

Upseeriliito ry:n puheenjohtaja everstiluutnantti Ville Viita. Kuva Tuula Virtaranta-Levo

tilanteesta, löysin Suomen talvessa kuvattun Puolustusvoimien mainosvideon: The Finnish Defence Forces | Nato Finland Alliance - YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=AhvRmGLGpBI>

Jengirikollisuutta.

Nato eli Pohjois-Atlantin liitto

Nato-jäsenyys lisää Suomen turvallisuutta muuttuneessa toimintaympäristössä. Suomi on osa Naton yhteistä puolustusta ja siten Pohjois-Atlantin sopimuksen viidennen artiklan mukaisten turvataukuiden piirissä. Esiityksessä käytiin läpi Naton itäisten reunavaltioiden miehistövahvuuksia ja varustustasoa, sekä todettiin, että Pohjoismaat tulevat olemaan saman komentorakenteen alaisuudessa tulevaisuudessa.

Nato-yhteistyön takia Suomesta lähtee henkilöitä työskentelemään muihin Nato-maihin. Vastaavasti Suomeen on tulossa työntekijöitä Nato-maista. Jotta Suomi pystyy täysipainoisesti sitoutumaan sille asetettaviin tehtäviin, tulee myös palkka-asiat olla kunnossa. Vaikka yleinen maanpuolustustahto on nyt korkeimmillaan sitten sotien jälkeen, tarvitaan palkkaselvitys, jonka pohjana ovat oikeat tilastot. Viita näkee, ettei vientivetoisella mallilla palkkauksen epäkohdat poistu.

Vartiolaiva Turva. Kuva Rajavartiolaitos

Esteita Pelkolassa 16.6.2023. Kuva Rajavartiolaitos

Helikopteri. Kuva Rajavartiolaitos

Eläkeläiset muistelevat

Teksti ja kuvat IRIS VIKMAN, UUDENMAAN TEKNIKAN JA ERITYSALOJEN AMMATTILAiset KTL RY:N TALOUDENHOITAJA

Ensilumi on jo satanut maahan ja sulanutkin. Me eläkeläiset kokoontumme päiväkahville muistelemaan menneitä aikoja Nurmijärven kunnan ja Aleksia-liikelaitoksen palvelussa.

Päiväkahville kokoontui Birgitta Mälkki, hän jäi eläkkeelle 2019, Tuija Tyni ja Iris Vikman, uusia eläkeläisiä. Iloinen puhe eläkkeelle jäämisestä, ajan käytöstä ja menneistä työvuosista, muutoksista työssä, työtoveruudesta ja ammattiyhdistystoiminnasta. Puhe risteili aiheesta toiseen menneitä muistellessa.

Olemme kaikki tehneet mittavan työuran Nurmijärven kunnan ruokapalveluissa eri työpisteissä, eri tehtävissä, erilaisin tehtävänimikkein. Birgitta tuli kuntaan Palvelukodin keittiöön 1980-luvun lopussa. Silloin elettiin ns. lama-aikaa, mikä näkyi kunnallisessa ruokapalvelussa mm. ateriamäärärahojen vähenemisellä vuosittain. Ruokapalvelut kuuluivat silloin sosiaalitoimen alaisuuteen ja keittiönbudjetti laadittiin edellisten vuosien toteutuman pohjalta. Niukat ajat vaikuttivat henkilöstön palkkaamiseen. Työaikoja ja työtehtäviä kelloitettiin ja tarkasteltiin toimipistekohtaisesti. Birgitan mukaan kelloitus tehtiin kirjaamalla tiedot paperille. Nykyään työmäärälaskentaan on käytössä erilaisia ohjelmistoja.

Tuija muistelee aloittaneensa työnsä kunnassa 70-luvun lopulla koulutoimen alaisuudessa. Maatilan emännän työt ja perhe veivät oman aikansa, kunnes hän aloitti Nukarin koulun keittiön keittäjänä vuonna 1998. Silloin perunat kuorittiin ja ruoka valmistettiin itse. Käytössä oli omat ruokaohjeet, ammattitaito ja kokemus. Valmistuskeittiöissä järjestettiin erilaisia teemaviikkoja. Riistakeittoa valmistettiin asiantuntijan avustuksella ja ruoka lähetettiin palvelukeittiöille kuumana lounasruoaksi.

Tuija ajattelee, että hänen vahvuutensa on ruoan valmistaminen ja keittiötoimintojen kehittäminen. Ennen eläkkeelle jäämistä hän toimi keittiöiden yhtenäisten toimintatapojen perehdyttäjänä.

Itse aloitin 1980-luvulla työurani Nurmijärven Palvelukodin keittiöllä apuemäntänä. Välillä työskentelin Helsingin kaupungilla ja palasin kuntaan vuonna 2010 Aleksia-liikelaitoksen ruokapalveluohjaajaksi. Eläkkeelle

Tuija juhlatuulella Linnassa.

Tietokoneet tulivat helpottamaan työtä vuonna 2005. Tarvittavia ohjelmia ei vielä ollut, joten osa työstä tehtiin edelleenkin paperityönä. Kuvassa Birgitta Mälkki.

jäin nimikkeellä ruokapalveluasiantuntija. Omassa työssäni olen päässyt johtamaan, suunnittelemaan ja kehittämään ruokapalveluiden toimintaa ja palvelua.

Totesimme yhdessä, että vuosikymmenen aikana elintarvikkeet ja muut keittiötarvikkehankinnat on hankittu ilman yhtenäistä ostosopimusta. Tietotekniikka tuli avuksi 2000-luvulla helpottamaan ja nopeuttamaan esimiestyötä.

Birgitta muistelee, kuinka jokaisessa keittiössä oli oma kiertävä ruokalista ja omat hankintakanavat. Ruokapalvelupäällikön viran myötä 2000-luvulla budjetointia, ruokalistoja, hankintoja, henkilöstömitoistusta ja ateriasuoritteita tarkennettiin ja yhtenäistettiin.

Tuijan kanssa olimme yhtä mieltä siitä, että Birgitta on ollut erittäin tehokas hankimaan uusia jäseniä. Hänen innostava, iloinen ja ammatillinen osaaminen ovat vakuuttaneet työkaverit liittymään liittoon - näin kävi myös Tuijalle.

Puheenjohtaja Martti Kostiaisen puhe Kiljavalla pidetyssä yhdistyksen 30-vuotijuhlassa vuonna 2005.

Yhdistyksen 30-vuotijuhlien juhlapuhuja valtiovarainministeri Antti Kalliomäki.

Ammattiliittoon liittyminen oli itsestään selvää työuran alussa. Birgitta siirtyi Uudenmaan Kuntien Tekniset ry:n ensimmäisenä esimiehistä. Mukavat muistot Kiljavan opistolla vietetyistä 30-vuotijuhlilla tuli mieleen.

Birgitta pohtii, kuinka ammattiyhdistyksen hallitus oli vielä 90-luvulla pitkälti miesvoittoinen. Hallitukseen liittyessäni olin sen ainoa naisjäsen. Eläkkeelle jäätyäni aktiivinen ammattiyhdistystoiminta jäi taakse. Ilokseni huomasin, että yhdistyksen

30-vuotisjuhlan juhlavieraita.

Uudenmaan Kuntien Tekniset ry:n hallitus vuonna 2005. Birgitta Mälkki ei ehtinyt kuvaan.

hallituksen tehtäviin valittiin lisää naisjäseniä ja suuntaus nykypäivänä on sama.

Ammattiliiton tuoma turva mahdollisissa työsopimusongelmissa ja mahdollisten irtisanomisten uhatessa oli tärkeää. Työtömyyskassa, vakuutukset ja muut edut olivat tärkeitä tekijöitä liittoon liittymisessä.

25 vuotta sitten elimme epävarmoja aikoja Helsingin kaupungilla. Nikkilän sairaalan toiminnan loppuminen 1990-luvun lopulla oli tosiasia ja oma ravintoyönjohtajan tehtäväni loppui. Oli oikea aika liittyä Pääkaupunkiseudun Tekniikan ja Erityisalojen Ammatilliset KTL ry:hyn työkaverin houkuttelemana. Uusi työpaikka ja vakanssi löytyivät Helsingistä, Kaupungintalon saliemäntänä.

Olemme kaikki olleet aktiivisia jäseniä. Ammattiliittoon liittyminen on tuonut meille vuosien varrella uusia tuttavuuksia, kokoustaitojen oppimista, matkoja kotimaassa ja ulkomailla. Osaan matkoista ja retkistä pääsi perheenjäsenet osallistumaan. Ikimuistoinen matka oli Liettuun Vilnaan ja useampana kesänä vietimme perheiden kesken kesäpäivää Helsingin saaristossa makkaraa paistaen ja lettuja syöden.

Nyt me eläkeläiset jatkamme eläkeläisjäseninä. Eläkkeellä ollessa vuosimaksulla jatkuvat etuudet, joita kannattaa hyödyntää. Eläkeläisjäsenien senioritoiminta on kiinnostavaa, johon aiomme yhdessä osallistua.

Nautimme rauhassa kahvia, Birgitta toteaa: "Olen iloinen, että aikoinaan uskaltauduin mukaan ammattiliiton toimintaan. Kiitollisena muistelen hyviä laivaseminaareja ja tapahtumia, jotka antoivat näkökulmaa omaan työhön ja yksityiselämäänkin." Me Tuijan kanssa olemme samaa mieltä.

Kahvit juotuamme me kiireiset eläkeläiset riennämme elokuvien päivänäytökseen.

Uudelle hallituksellemme toivomme voimia ja innokkuutta uusien haasteiden ja tavoitteiden läpiviemiseen. Kannustamme

HIRVENLIHAKEITTO

700 g	luutonta hirvenlihaa, etuselkää tai lapaa
50 g	voita
n.1,5 l	vettä
1	sipuli kuutiona
6	mustapippuria
6	valkopippuria
1	laakerinlehti
6	katajanmarjaa hienonnettuna
1,5 tl	suolaa
300 g	porkkanaa kuutiona
100 g	selleriä kuutiona
200 g	palsternakkaa kuutiona
200 g	purjoa viipaleina
n. 800 g	perunaa paloitteltuna
	persiljaa koristeeksi

Valmistus:

Huuhtelee liha kylmän veden alla.

Ruskista liha pannulla joka puolelta.

Laita liha kattilaan ja laita kylmää vettä päälle, kunnes liha peittyy.

Lisää mausteet ja sipuli.

Kuumenna ja anna kiehua, kuori vaahto pois.

Anna kiehua pari tuntia miedolla lämmöllä.

Nosta liha kattilasta ja siivilöi liemi. Anna lihan jäähtyä.

Lisää juurekset ja perunat siivilöityyn keittopohjaan. Anna kiehua n. 30 min.

Pilko liha ja lisää keittoon. Anna kiehua vielä 5 min.

Tarkista maku ja kypsyy.

Viimeistele persiljasilpulla ennen tarjoilua.

Iloiset eläkeläiset elokuvissa.

uusia jäseniä osallistumaan antoisaan ja mielenkiintoiseen toimintaan yhdistyksessä.

Toivotamme riemukasta Joulunodotusta teille kaikille ja Hyvää Vuotta 2024.

Tarina työelämästä

Olipa kerran muurahainen. Joka aamu muurahainen saapuu töihin ja aloittaa työntekonsa.
Muurahainen on ahkera ja onnellinen työssään.

Johtaja, leijona, on yllättynyt nähdessään, että muurahainen tekee töitä ilman valvontaa.
Hän ajattelee, että jos muurahainen on nyt noin tehokas ilman valvontaa,
niin valvonnan avulla saataisiin muurahainen vieläkin tehokkaammaksi.

Niinpä leijona värväsi torakan, jolla oli esimieskokemusta ja hän oli erittäin kuuluisa
perusteellisista raporteistaan. Torakan ensimmäinen päätös oli luoda työvuorojärjestelmä.
Hän tarvitsi myös sihteerin avustamaan raporttien luomisessa...
...ja palkkasi hämähäkin huolehtimaan arkistosta ja valvomaan puhelinliikennettä.

Leijona oli innoissaan torakan raporteista ja pyysi häntä tekemään
taulukoita ja diagrammeja tuotannon kehityksestä ja valmistelemaan
analyysyjä, jotta hän voisi käyttää niitä johdon kokouksissa.
Niinpä torakan täytyi ostaa tietokone...
... ja palkata kärpänen vastaamaan IT-osastosta.

Muurahainen, joka aikoinaan oli ollut iloinen, tuottelias työntekijä,
vihasi uutta työtään, jossa hän joutui nyt käymään erilaisissa
kokouksissa ja tekemään paljon selvityksiä ja paperityötä...!

Leijona teki johtopäätöksen, että oli korkea aika palkata
päällikkö muurahaisen työyksikköön.

Paikka annettiin kaskaalle, jonka ensimmäinen päätös oli hankkia
hieno matto ja ergonominen tuoli työhuoneeseensa.
Uusi päällikkö, kaskas, tarvitsi tietenkin tietokoneen ja henkilökohtaisen
assistentin valmistellakseen työn ja budjetin optimisaatiosuunnitelman...

Työyksikkö, jossa muurahainen työskenteli, on nyt surullinen paikka,
jossa kukaan ei enää naura ja kaikki ovat hyvin hermostuneita.

Sillä hetkellä kaskas vakuutti leijonan, että on tarpeellista tehdä työhyvinvointiselvitys.

Havaittuaan muurahaisen työyksikön tuottamat kustannukset leijona totesi, että
tuottavuus on laskenut huomattavasti. Niinpä hän palkkasi pöllön, arvostetun
konsultin, suorittamaan auditoinnin ja tekemään tarvittavat kehittämisehdotukset.
Pöllö teki selvitystyötä kolme kuukautta ja sai aikaan
jättimäisen raportin, jonka lopputuloksena oli:

”Työyksikössä on liikaa työntekijöitä...”

Arvatkaa, kenet leijona irtisanoo ensimmäisenä.

Tietenkin muurahaisen, koska arvioinneissa hän osoitti ”motivaation
puutetta ja hänellä oli negatiivinen asenne”.

Kevyesti jouluun

Jouluisia anagrammeja

1. ULKONA PAIJU
Vihje: F. E. Sillanpää harrasti tällaisia.
2. JUNA OULUSA
Vihje: Ei liity matkustamiseen.
3. PIKKU PARKA
Vihje: Kokee kovan kohtalon.
4. PORI RIISUU
Vihje: Kyseessä ei ole amerikkalaisen valokuvaajan taideteos.
5. AKU ON NUPO
Vihje: Liittyy eläimiin.
6. JOKIN LUUKKU
Vihje: Liittyy syömiseen

Jarmo Lainiala

Arvoituksia

7. MIKÄ JOULUINEN ESINE OLEN?
Minua kannattaa pitää silmällä. Minulle on tehty erilaisia jalkoja. Valoani kehutaan lämpimäksi ja eläväksi.
8. MIKÄ JOULUINEN KASVI OLEN?
Nimeni alussa on keskiaikainen ratsumies. Sipulikin minulla on.
9. MIKÄ JOULUINEN ESINE OLEN?
Minut voi koota messinkipaloista. Nimeni loppuosa mittaa aikaa. Saan aikaan valoa, lämpöä, liikettä ja kilinää.
10. MIKÄ JOULUINEN KORISTE OLEN?
Kun ilma liikkuu, liikun minäkin. Väriini tuo mieleen viljapellon. Nimeni tarkoittaa taivasta.

Lähde: <https://ryhmarenki.fi/jouluperinnekalenteri-ja-jouluarvoitukset/>

Vastaukset:
1. Joulupakina, 2. Joulusana, 3. piparkakku, 4. riisipuuro, 5. Punakunono, 6. Joulukinkku,
7. kynttilä, 8. ritarnkukka eli amaryllis, 9. enkelikello tai kynttiläkello ja 10. himmeli.

A close-up photograph of a snow-covered branch, likely from a tree, with a handwritten Finnish Christmas message. The branch is covered in a thick layer of white snow, and the background is a soft, out-of-focus snowy landscape. The text is written in a blue, cursive font.

*Hyvää joulua
ja menestyksekkästä
uutta vuotta!*